ПАХТА—БОЙЛИГИМИЗ, ФАХРИМИЗ. УНИНГ БИР ГРАММИ ҲАМ ЕРДА ҚОЛМАСИН!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 228 (3710).

18 НОЯБРЬ ШАНБА

1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

ОЛОВКОРЛАР ТУҲФАСИ

Улар узоқ йўлни босиб ўтишган. Бухоро—Урал газ трассасида ўз изларини қолдиришган. 4450 километрдан ортиқ масофада иш олиб боришди. Тоғу тош, дала ва дарё, қум барханлари оша қилинган мардона меҳнат натижасида 12 миллион кубометрдан кўпроқ тупроқ қазилди. 3000 километрлик пўлат труба ётқизилди. Бошқача айтганда 461 дарё ва канал, 19 темир йўл, 22 та асрий батқоқлик, 65 та автомагистрал тагидан газ қувури олиб ўтилди.

— Бухоро—Тошкент газ трассаси қурилишида,— деб ҳикоя қилади 2-участка бошлиғи ўртоқ Федор Ермак,— коллективимиз ғоят машаққатли йўлни босиб ўтди. Топшириқни муваффақиятли адо этдик. Эндиликда биз йўлдош шаҳар Сергели ва Чилонзорда кўплаб турар-жой бинолари қуряпмиз.

Оловкорларнинг янги Тошкентни бунёд этишга уюшқоқлик билан киришганликлари қисқа вақтда ўз натижасини кўрсатди. Сергелида 531 квартирани муддатидан илгари фойдаланишга топширдилар. Бу уйларнинг газлаштирилганлиги нур устига нур бўлди. Чилонзорнинг 9-кварталида эса комсомол аъзоси Камол Мейрманов праборлик қилаётган 1-участка коллективи самарали иш олиб бормоқда. Улар 2 та 50 квартирали кўркам бинони муддатидан уч ой илгари қуриб битказдилар. Бу уйлар комиссия томонидан юқори баҳоланди. Юксак тақсинга сазовор бўлган қурувчилар янги марраларни кўзлашаётир. Виктор Левочкин бошлиқ бўёқчилар, Анатолий Соколов, Владимир Тюков ўртоқлар бошлиқ дурадгорлик бригадалари аъзолари смена топшириқларини икки ҳиссага етказиб адо этишяпти. Айниқса В. Левочкин бригадаси азаматлари ажойиб меҳнат ютуқларини қўлга киритишаяпти. Улар пардоз бераётган бинолар кўркамлиги билан киши диққатини тортади.

Қурувчилар 9-кварталда яна 4 та беш қаватли уй-жой биноларини бунёд этиш учун курашаётирлар. Февзи Аметов бошчилик қилаётган ғишт терувчилар айниқса зўр ҳиммат кўрсатиб ишламоқдалар. Ҳикматов, Кузнецов сингари ўртоқлар бошқараётган бригадаларнинг аъзолари ҳам фидокорона меҳнат қилишаяпти. Сергелининг 15-кварталида ҳам ғоят гўзал болалар боғчаси ва яслисини бунёд этишмоқда. Улар боғча объектини янги йил арафасида фойдаланишга топширишга аҳд қилишган.

«Союзгазпромстрой» трестининг Тошкентни қайта куриш учун махсус ихтисослаштирилган қурилиш бошқармасининг 400 кишилик коллективи йил охиригача 25 минг квадрат метр турар-жой биноси қуриб беришни ўз зиммаларига олган. Уларнинг бу йўлдаги ҳаракатлари кундан-кунга яхши натижалар бермоқда.

Т. НАЖМИЙ.

СЎНГГИ ҲУЖУМ

Кенг ва бепоён далалар. Кечагина бу ерларни шудгор қилса бўлаверади, ҳеч нарса қолмапти, дейилган пайкалларга бугун назар ташлаган киши оппоқ пахталарни кўриб кўзи қувнайди. «Ленин йўли» колхози азаматлари юбилей йилида мўл ҳосил етиштирдилар. 5677 тонна пахта топшириб планни бажардилар, пландан ташқари она-Ватанга салкам саккиз юз тонна «оқ олтин» ҳадя қилдилар. 2350 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан ҳозиргача 27,4 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Бу пландагидан 2,3 центнер, бултур берилган ҳосилдан 400 тонна кўп демакдир. Лекин ҳозир ҳам айрим пайкаллар ҳамон чаман бўлиб ётибди. Шунинг учун ҳали далалар гавжум, одамларнинг гурунгги, ҳаракати, машиналарнинг гулдури тингани йўқ. Йиғим-терим давом этмоқда. Ажойиб меҳнатсевар колхозчиларнинг, техниканинг тилини биладиган баҳодир дала гвардиячиларининг фидокорона меҳнатлари туфайли колхоз шундай ғалабаларга эришди. Ҳозир Комил Қодиров, Жумали Чихолидзе, Амирхон Бакиров, Қаюм Абдураҳмонов, Жуман Абдиев сингари звено бошлиқлари, Нозим Мирзаев, Шодмон Субанов, Нури Усмонов сингари участка бошлиқлари колхознинг энг иззат-ҳурматли кишилари ҳисобланадилар. Чунки улар шонли юбилей йилида ҳосилдорликни оширишда катта қадам ташладилар. Улар бошчилик қилаётган звено ва участкаларда ҳар гектар ерда ҳосилдорлик пландагидан 8—12 центнергача кўтарилди. Шунинг учун уларни ҳамма пешқадамларимиз, новаторларимиз дейди.

Звено бошлиқлари фақат юқори ҳосил етиштиришдагина эмас, шу билан бирга уни машина билан териб олишда ҳам катта маҳорат кўрсатдилар. Номлари юқорида қайд этилган, юқори ҳосил етиштиришда бошқаларга намуна бўлган механизатор-звено бошлиқларининг ҳар бири 80—110 тоннадан пахта териб хирмонга барака киритдилар.

Колхоз далаларида бу йил 73 та машина ишлади. Шу туфайли 4200 тонна пахта машина билан терилди. Бу планга нисбатан етиштирилган ҳосилнинг 77 процентини ташкил этади.

Юбилей йилида шундай маҳорат кўрсатиб ишлаган азамат колхозчилар айни кунларда қолган ҳосилни тезроқ териб олиш, республикамизнинг 4 миллион тонналик хирмонига муносиб ҳисса қўшиш, қолган ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиб олиш, келгуси йил мўл ҳосили учун замин ҳозирлаш мақсадида далаларда қизғин иш олиб бормоқдалар.

— Ҳозирги кунларда, — дейди колхоз раиси Холтурсун Пўлатов, — ишларимизни ҳосилни йиғиб олиш билан бирга, кузги шудгорни бошлаб юборишга тайёрлик кўришга мослаб уюштирдик. Колхозимизда 43 звено бор. Агар бу звенолар ўз ҳолича ишласа куч тарқалиб кетади, ишда унум бўлмайди. Сўнгра тозаланган ерларда ҳайдов тракторлари бемалол ва унумли ишлай олмайди. Кўпроқ уёқдан бу ёққа кўчиб юришга мажбур бўлади. Шунинг учун 43 звено аъзолари 9 группага бирлашиб, салкам 500 киши ишлаяпти.

— Сўнгги ҳосилни йиғиб олишда техникадан қандай фойдаланиляпти?

— Шу кунларда далаларда 7 та кўрак терадиган, 9 та кўсак чувийдиган, айрим пайкалларда ҳатто пахта терим машиналари ҳам ишлаб турибди, — жавоб беради раис.

Дарҳақиқат, далаларни кезсангиз этак тутиб пайкал оралаб юрган одамларни, хилма-хил машиналарнинг тинимсиз ишлаётганини кўрасиз. Ғарам-ғарам қилиб ташланган кўсакларни оппоқ пахта қилиб чиқараётган кўсак чувиш агрегатлари овози кеча-кундуз тинмайди. Тошкент денгизи атрофидаги кенг қирларда узоқ-узоқлардан пайкал оралаб келаётган машиналар ғувури эшитилади. Йўл ёқасидаги пайкалда ишлаб турган кўрак терадиган машина карта четида тўхтайди. Ундан ўрта бўйли йигит тушиб раис билан сўрашади:

— Ҳали айтганим, звено бошлиғи Амирхон Бакиров шу киши бўлади, — дейди раис уни таништириб.

Бакиров звеносида 55 гектар ер бор. Шундан 35 гектари тозаланиб ҳайдашга тайёрлаб қўйилган. Звенода 2 та кўрак терадиган машина икки сменада ишламоқда. Бир машина билан икки сменада терилган 6—7 тонна кўсакдан қарийб 2 тонна тоза пахта олинмоқда.

Бу ерда кўсак терадиган машинада ишлаётган механизаторларга ҳақ тўлаш чакки эмас. Агар терилган кўсакдан бир тонна тоза пахта чиқса, механизатор 10 сўм пул олади.

Қўшни Комил Қодиров бошлиқ звенода 42 киши қаторма-қатор юриб далани тозаламоқда.

— Одамларга ғамхўрлик ёмон эмас, теримчиларга бир маҳал, икки сменада ишловчи механизаторларга икки маҳал бепул иссиқ овқат қилиб бериляпти. Сўнгра теримчиларнинг кундалик иш ҳақлари кунда даланинг ўзида тўлаб турилибди. Бу жиҳатдан камчиликларимиз йўқ, — дейди звено бошлиғи.

Қаерга борсангиз даладаги иш шу хилда ташкил қилинганини кўрасиз. Ҳамма ерда қизғин ҳаракат. Шунинг учун Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозида ҳозиргача 600 гектардан кўпроқ ер тўла тозаланиб шудгорга тайёрлаб қўйилди.

— Одамларни группа бўлиб кимнинг звеносида ишлашини ҳам навбат қилиб қўйдик. Ҳамма звенолар ҳам қолган ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиб олишга, шудгорга ер тайёрлашга, шу билан республикамизда 4 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонини бунёд этишда муносиб ҳисса қўшиш учун интилмоқда.

Раисинг бу гаплари тўғри. Ҳозир далада ишлаб турганларнинг нияти, шиори битта. Республикамиз пахтаси 4 миллион тоннага етгунча кураш давом этаберади.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Бекобод районидаги «Победа» колхозининг механизаторлари бу йил машинада пахта териш соҳасида катта ютуқларни қўлга киритдилар. Колхозда план ва мажбуриятнинг муддатидан анча илгари ошириб бажарилишида ҳал қилувчи роль ўйнадилар. Механик-ҳайдовчилардан Д. Бекмирзаев ўз ҳамкасблари билан фидокорона меҳнат қилиб мавсумда 90 тонна пахта териб топширди. У ишлаган далаларда пахта нобудгарчилигига йўл қўйилмади. Ҳосилнинг кўп қисми юқори сортларга қабул қилинди. Колхоз механизаторлари шу кунларда қолган ҳосилни тезроқ йиғиб териб олиш ва 1968 йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрлаб қўйиш ҳаракатидалар. Суратда: механик-ҳайдовчи Д. Бекмирзаев.

А. Тўраев фотоси.

ПЕШҚАДАМЛАР

Ўзбекистон сунъий ва табиий кўн тайёрлаш бирлашмаси коллективи ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ўн ойлик планини муддатидан илгари ошириб адо этди. Пландан ташқари 76 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Маҳсулот таннархини камайтириш учун олиб борилган кураш ҳам яхши самара берди. Товар маҳсулоти тайёрлашда жаъми 290 минг сўм маблағ иқтисод қилинди. Бунинг натижасида коллектив пландан ташқари 62 минг сўмлик фойда олишга муяссар бўлди.

Бирлашма коллективи эришилган ютуқ билан қифояланмай, мусобақани тобора қизитмоқда. Айниқса, 1-заводнинг пардозлаш цехи азаматлари пешқадамликни қўлдан беришмаяпти. Шунинг учун ҳам улар коммунистик меҳнат коллективи деган юксак номга сазовор бўлишди. Шу цехнинг икки бригадаси «Октябрь 50 йиллиги» номини олди. Улар йиллик топшириқни ҳам муддатидан илгари бажариш учун барча имкониятни ишга солмоқдалар.

С. ОБИДОВ.

Янгийўл пахта заводида юбилей йили ҳосилини қайта ишлаш давом этмоқда. Йил охиригача ўн минглаб тонна қимматбаҳо хомашё қайта ишланади. Суратларда: корхона илғорларидан Сулаймон Шахиев ва Нажия Туҳфатуллина ўртоқларни кўриб турибсиз.

Қ. Розиқов фотоси,

ЧОРВАЧИЛИК ВА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ

Кейинги икки-уч йил ичида кўпгина хўжаликларда гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш соҳасида салмоқли ютуқлар қўлга киритилди. Бунинг боиси нимада?

Дастлаб шуни айтиш керакки, комплекс чорвачилик бригадалари меҳнатни ташкил этишнинг янги усули сифатида катта фойда келтираётир. Иккинчидан, чорвачиликда ҳам цех партия ташкилотларининг тузилиши район партия комитети, колхоз ва совхозларнинг партия комитетларига бевосита бригадалар, звеноларда ташкилий ва партиявий-сиёсий ишларни анча яхшилаш, қишлоқ хўжалигининг энг муҳим ва мураккаб тармоқларидан ҳисобланган чорвачиликка партиявий таъсирни кучайтириш, комплекс чорвачилик бригадалари, звенолари аъзоларининг асосий куч-ғайрати, маҳоратини чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш, янги-янги резерв ва имкониятларни қидириб топишга сафарбар этиш имкониятини бермоқда.

Буни Калинин районидаги Ленин номли колхоз комплекс чорвачилик бригадаси цех партия ташкилоти мисолида кўриш мумкин.

Ҳар бир ишнинг муваффақиятини кишилар, кадрлар ҳал қилади. Ана шунинг учун ҳам цех партия ташкилоти одамлар билан ишлаш, уларни меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялашга катта аҳамият беради. Фермада меҳнат қилаётганлар учун ҳамма шарт-шароит муҳайё. Сут соғувчиларнинг дам олиши учун алоҳида хона ажратилган бўлиб, у яхшилаб жиҳозланган. Радиоприёмник, телевизор бор. Истаган вақтингизда газета ва журналларнинг янги сони билан танишасиз. Иссиқ овқат ташкил этилган.

Комплекс чорвачилик бригадаси чорвачилик ва ем-хашак звеноларидан иборат. Звено аъзолари асосан меҳнатга онгли муносабатда бўладиган, ўқимишли ёшлардан танланган.

Бригадада ишлаётганларнинг 25 процентини коммунистлар ташкил этади. Улар қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг ҳал қилувчи тармоқлари: ем-хашак етиштиришда, чорвачиликда меҳнат қиладилар. Уларнинг кўпчилиги ўз ишининг усталари ҳисобланади.

Жумладан, ем-хашак етиштирувчи звенога КПСС аъзолигига кандидат, тракторчи Ортиқов бошчилик қилади. Бу йил унинг звеноси ҳар гектардан 100 центнердан беда ва 700 центнердан маккажўхори кўк пояси олди.

Жамол Қорабоева, Назира Камолбекова, Ҳайри Абдуллаева сингари сут соғувчилар эса ўзларига бириктирилган соғин сигирлардан 2300 килограммдан ошириб сут соғиб олдилар. Бузоқбоқар Ф. А. Крилова ҳам кўпларга ўрнакдир.

Бригада партия ташкилоти меҳнатни такомиллаштириш ва унга ҳақ тўлашни тобора яхшилаш, ҳар бир чорвадорнинг, ҳар бир звено аъзосининг етиштириладиган чорвачилик маҳсулотлари ва ем-хашак учун моддий манфаатдорлигини ошириш соҳасида катта ишлар олиб бораётир. Звено аъзолари у ёки бу хилдаги етиштирилган маҳсулотнинг салмоғи, сифатига қараб ҳақ оладилар.

Ўтган йили чорвачилик звеносининг аъзолари бўрдоқига боқилган молларни мўлжалдагидан ортиқ семиришига эришганликлари учун бир бошдан бузоқ ва пландан ташқари соғиб олинган сутнинг 50 процент қиймати ҳисобидан 1820 сўм пул мукофоти олдилар.

Ем-хашак звеноси аъзолари эса бу йил қўшимча ҳақ тариқасида натура ҳолида ҳисоблаганда ҳам деганда 200 центнер ёки пулга чаққанда 4375 сўм пул оладилар. Бунда пландан ташқари етиштирилган маккажўхори кўк поясининг 50 проценти қиймати миқдори ўлчов қилиб олинади. Юқоридаги қўшимча ҳақ звенонинг аъзоларига тақсимланадиган бўлса ҳарбир кишига 20 центнердан беда ва 437 сўм 50 тийиндан пул тегади.

КАЛИНИН РАЙОНИДАГИ ЛЕНИН НОМЛИ КОЛХОЗ ЦЕХ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Цех партия ташкилоти ўз ишини планли равишда олиб боради. Ҳар ойда бир марта партия йиғилиши ўтказиб турилади. Кўпчилик мажлислар чорвачилик бригадасининг барча аъзолари иштирокида очиқ ўтказилади. Иқтисодий анализ бюроси ва агрозоотехника совети билан ҳамкорликда иш кўрилиб, ҳар ойда социалистик мусобақага якун ясалади. Кўриладиган тадбирлар кундалик тушунтириш ишлари билан мустаҳкамланиб боради. Деворий газета ва жанговар варақалар ўз вақтида чиқариб турилади.

Энг муҳими шуки, бу ерда ҳар бир коммунист партия топшириғига эга. Уларнинг Устав талабларига риоя қилган ҳолда иш олиб боришлари қатъий контроллик қилиб борилади. Юксак талабчанлик йўлга қўйилганлиги туфайли ҳам қолоқ участкаларни илғорлар қаторига олиб чиқиш, меҳнат кўтаринкилигини вужудга келтириш мумкин бўлмоқда.

Буларнинг ҳаммаси ем-хашак, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, план ва мажбуриятларни муддатидан илгари бажарилишини таъминлаш имкониятини бераётир. Колхоз бу йил биринчи марта чорвачиликдан 2886 сўм миқдорда даромад олганлигининг боиси ҳам шунда.

Колхоз бу йил гўшт, сут сотиш планларини ҳамда дағал ем-хашак тайёрлаш ва силос бостириш топшириқларини муддатидан илгари бажарди. Шунингдек, йирик шохли қорамоллар туёғини кўпайтириш ва гўшт етиштириш планлари ҳам ошириб адо этилди. Сигирлардан бузоқ олиш, сут соғиб олиш ўтган йиллардагига қараганда анча кўпайди.

Ҳозирги пайтда колхоз партия ташкилотининг асосий эътибори юбилей социалистик мажбуриятларини бажаришга қаратилган. Ана шу мақсадда чорвачилик комплекс бригадаси аъзоларининг очиқ партия йиғилиши ўтказилди. Унда ем-хашак ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни бундан буён янада кўпайтириш, унинг таннархини арзонлаштириш, гўшт, сут етиштиришга сарф бўладиган озуқа бирлигини қамайтириш тадбирлари ишлаб чиқилди.

Яқинда бўлиб ўтган область партия комитети йиғилишида Ленин номли колхоз комплекс чорвачилик бригадаси цех партия ташкилотининг бу иш тажрибалари кўриб чиқилиб, маъқулланди. Шу билан бирга цех партия ташкилоти ишидаги баъзи бир камчиликлар қайд қилиб ўтилди.

Бригада партия ташкилоти амалга ошираётган оммавий-сиёсий ишлар ҳамма вақт ҳам ҳар бир чорвадорга етказилмайди. Бажариладиган ишлар кўп ҳолларда план ва тадбирларни бажаришга қаратилган конкрет топшириқлар билан қўшиб олиб борилмайди. Мавжуд резерв ва имкониятлардан тўлиқ фойдаланиляпти деб айтиб бўлмайди. Ҳали ҳам бу ерда илғорлар ҳисобига партия сафини ўстириш иши кўнгилдагидек эмас. Партия комитети ва колхоз правлениеси меҳнатдаги оғир ишлар ва айниқса сут соғиш ва ем-хашак тақсимлашни механизациялаштириш масаласини ҳал қилиш йўлида сусткашлик кўрсатмоқда.

Колхоз партия ташкилоти эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш билан бирга юқорида қайд этилган камчиликларни тезда тугатиб, чорвачиликнинг янада ривожлантириш тадбирларини кўриши керак.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА КУЗГИ ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 17 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Районлар	планга нисбатан процент ҳисобида
Калинин	90,0
Юқори Чирчиқ	50,8
Оққўрғон	48,1
Оржоникидзе	46,1
Янгийўл	19,1
Бекобод	10,7
Бўка	10,5
Ўрта Чирчиқ	8,8
Область бўйича:	28,4

ҚИЗИЛ КАРВОН—МОСКВАГА

Янги «оқ олтин» ҳосили толасидан 26 вагонли темир йўл эшелони Москвага йўл олди. Бу қизил карвон Янгийўл, Чиноз, Алимкент, Пскент ва Оққўрғон пахта заводлари коллективлари томонидан туҳфа этилди.

500 тоннадан ортиқ бу янги пахта толасини Москвадаги «Вождь пролетариата» номли тўқимачилик комбинати тикувчилари қабул қилиб оладилар.

К. РОГАЧЕВ.

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 17 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Районлар	бир кунда	мавсум бошидан бери	Машина терими: Бир кунда	Машина терими: мавсум бошидан бери
ОҚҚЎРҒОН	0,21	119,98	0,25	136,30
БЎКА	0,24	118,99	0,06	142,41
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0,31	115,81	0,19	134,14
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	0,54	115,70	0,32	147,17
ЯНГИЙЎЛ	0,27	114,64	—	122,48
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,81	109,21	—	100,09
БЕКОБОД	0,37	102,48	0,08	106,74
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА:	0,30	115,11	0,14	131,36

ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШМОҚДА

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг махсус қурилиш-монтаж бошқармасининг коллективи йиллик планни муддатидан илгари 106,4 процент бажарди.

Коллектив Оққўрғон, Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ ва Янгийўл районларидаги қатор хўжаликларнинг чорвачилик фермаларида молларга озуқа бериш, сигирларни соғиш, фермаларни тозалаш каби кўплаб қўл меҳнати талаб қиладиган процессларни енгиллатиш мақсадида турли механизмлар қуриб, уларни фойдаланишга топширдилар.

«Узсельхозтехника» область бирлашмасининг қурувчилари йил охиригача яна қатор колхоз ва совхозларнинг чорвачилик фермаларини механизациялаш ишларини тугаллаш учун шу кунларда қизғин меҳнат қилмоқдалар.

ИШОНЧ ВА ТАШАББУС

Кейинги йилларда хўжаликда жиддий ўзгаришлар юз берди. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ортди. Колхозчиларнинг маданий-маиший турмуши ҳам ҳавас қилса арзигудек бўлиб қолди. Бу ютуқларнинг қўлга киритилишида колхоз партия ташкилотининг роли катта бўлди.

Дарҳақиқат колхоз партия ташкилоти ўзининг жанговарлик қобилиятини ошириш, коммунистларнинг куч-ғайратини хўжаликни юксалтиришга сафарбар қилиш йўлида қатор тадбирлар кўрди. Энг муҳими бу ерда меҳнат интизомининг мустаҳкамланишига, ҳар бир коммунист, ҳар бир комсомол, қолаверса ҳар бир колхозчи, қишлоқ аҳлининг бир-бири билан ҳамкорликда ишлашига эришиш учун курашилаётир. Одамларга ишонч — ташаббусга қанот бўлмоқда.

— Очиғини айтиш керак,— дейди колхоз партия комитетининг секретари ўртоқ Маса Мусоқов,— илгарилари коллектив раҳбарлик қилишга кам эътибор бериларди. Ҳамма ишни колхоз раиси ёки бўлмаса партия ташкилотининг секретари ўзи бажаришга ҳаракат қилар, бунинг натижасида активлар, бюро аъзолари, бригада бошлиқларининг ташаббус кўрсатиб ишлашларига ҳалақит бериларди.

Биз бу соҳадаги хатомизни тузатиш учун астойдил киришдик. Бригадалар тугатилиб, уларнинг ўрнига агро-участкалар ташкил этилгач, бу участкаларда бошланғич партия ташкилотлари ҳам тузилди. Деярлик ҳамма участкаларга коммунистларни бошлиқ қилиб тайинладик. Партия ишига меҳр қўйган, бу соҳада озми-кўпми тажрибага эга бўлган кишиларни бошланғич партия ташкилотларининг секретарлигига тавсия этдик. Уларнинг мустақил равишда кенг қанот ёйиб ишлашларига шароит яратдик.

Шундан кейин далачилик ишлари ҳар қачонгидан ҳам ривож топа бошлади. Коммунистлар энг яхши прогрессив тадбирларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш йўлида жонбозлик кўрсата бошладилар.

Илгари бригада принципи асосида иш юритилганида деярлик ҳамма ишни бригадирнинг ўзи бажарарди. Зарур масалаларни ўзича ҳал қилаверарди. Энди амалга оширилиши керак бўлган бирон муҳим тадбир чиқиб қолса, участка бошлиғи бошланғич партия ташкилоти билан, албатта, фикрлашади, кўпчиликнинг мулоҳазаларини эътиборга олади.

Партиявий раҳбарликдаги янгича услуб кўпгина ташаббусларни юзага келтирмоқда. Хусусан коммунистлар пахтанинг таннархини арзонлаштиришга ҳаракат қилмоқдалар. Ўтган йили баъзи участкалар, звенолар гектар бошига ҳисоблаганда мўл ҳосил олишган бўлсада, лекин пахтаси қимматга тушди. Нега шундай бўлди? Ўша участка, звеноларнинг аъзолари, коммунистлар бу саволга жавоб олиш учун дала ишларининг ташкил этилишини чуқур таҳлил қилдилар. Шу нарса маълум бўлдики, айрим пахтакорлар, сон орқасидан қувиб, ишнинг сифатига эътибор бермаганлар. Бириктилган техникадан моҳирлик билан фойдаланилмаган. Ана шундай камчиликка йўл қўйган пахтакорларга ишни хўжалик ҳисоби асосида ташкил этган коммунист ўртоқ Абдураҳмонов бошлиқ участка аъзоларининг тажрибаси ўрнак қилиб кўрсатилди. Колхоз партия ташкилоти бу участка пахтакорларининг тажрибасини маъқуллаб, уни барча бригада ва звеноларга ёйиш тадбирларини белгилади. Агитаторларнинг фаолияти ҳам кучайтирилди. Улар колхозчилар ўртасида бўлиб, ўзаро суҳбат ўтказганларида илғорлар эришаётган ютуқларнинг «сири» нимада эканлигини тушунтирдилар.

БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТ — ПАРТИЯНИНГ АСОСИ

Бошланғич партия ташкилотларининг ҳисоботларини бюро мажлислари, йиғилишларда эшитиб, муҳокама қилиб туриш — уларга конкрет раҳбарлик қилишнинг усулларидан биридир. Колхоз партия ташкилоти бунга катта аҳамият бермоқда.

Ориф Қодиров бошлиқ участкада партиявий ташкилий, оммавий-сиёсий ишлар анча бўшаштириб юборилганлиги, бунинг натижасида меҳнат интизоми пасайиб кетганлиги сезилиб қолди. Партия комитети ана шу участка бошланғич партия ташкилоти секретари Р. Худойқуловнинг фаолиятини ўрганиб, унинг ҳисоботини бюро мажлисига қўйди. Коммунистлар рад этиб бўлмайдиган фактларни келтириб Худойқуловнинг камчиликларини очиб ташладилар. Бу камчилик шундан иборатки, участка бошланғич партия ташкилоти бюро аъзоларининг фикри билан ҳисоблашмай қўйган. Звеноларда ишнинг ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этилишига ва мусобақага якун ясаб, илғорларни рағбатлантиришга, қолоқларни эса йўлга солиб юборишга яхши эътибор берилмаган. Худойқулов камчиликларни самимий кўрсатиб берганликлари учун коммунистларга миннатдорчилик билдирди. Бундан кейин партия ишида жиддий бурилиш ясашга сўз берди.

Ҳозир Ориф Қодиров бошлиқ участкада ишлар бутунлай бошқача. Бошланғич партия ташкилотининг секретари Худойқулов коммунистлар ҳар соҳада ишга бош-қош бўлаётганликларидан мамнун бўлиб сўзлади.

Бу йилги ишларнинг бориши ҳам шуни кўрсатиб турибди. Колхозда теримни биринчилар қаторида бошлаган бу участка биринчилар қатори маррага етди.

Колхоз партия комитетининг аъзолари хўжаликни юксалтиришга салмоқли ҳисса қўшиш йўлида жон куйдириб ишлайдилар. Улар партиявий ишнинг ҳар бир соҳасида партия ташкилотларига ёрдам берадилар. Масалан 1-участка партия ташкилотида партиявий ҳужжатларни расмийлаштириш яхши эмаслиги сезилиб қолди. Партия комитети бу ерга партком аъзоларидан бирини юборди. У бошланғич партия ташкилотининг иши билан атрофлича танишди, партиявий ҳужжатларни расмийлаштиришда ёш секретарга ёрдам берди.

Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозида ҳаммаси бўлиб 8 та бошланғич партия ташкилоти бор. Бу ташкилотлар 72 коммунистни бирлаштирган. Партия ташкилоти коммунистларнинг кучига таяниб йиғим теримни намунали ўтказиб, планнигина эмас, мажбуриятни ҳам муддатидан илгари бажарди.

Бу колхоз партия ташкилотида одамларга ишонч, ҳамжиҳат бўлиб ишлаш ҳар бир соҳада катта муваффақият келтирмоқда, коммунистларнинг ташаббускорлигини оширмоқда.

Б. ЙЎЛДОШЕВ.

«ТАШАВТОМАШ» заводининг азамат коллективи юбилей йилида тобора янги муваффақиятлар сари интилмоқда. Суратда: корхонанинг пешқадам ишчилари Нортожи Юсупова ва Валентина Крутьева. Улар смена топшириқларини доимо ошириб адо этишяпти.

А. Тўраев фотоси.

СОВЕТ ҳокимияти 50 йиллиги байрами арафасида Октябрь район партия комитети биносида юбилей виставкаси очилган эди. «Октябрь райони 50 йил ичида» деб номланган бу виставкани меҳнаткашларнинг жуда кўплаб вакиллари келиб томоша қилдилар. Виставка шу кунларда ҳам кишилар билан гавжум. Суратда: виставка залларидан бирида. Н. Ключнев ва Ю. Кузнецов фотоси, (УзТАГ).

КАСБИМ — ФАХРИМ

Шарафли касблар орасида бинокорлик алоҳида ўрин эгаллайди. Негаки, бинокор авлод-авлодларга замонасининг ёдгорлигини бахш этади, ўз даврининг савияси, илми ва муҳрини муҳташам биноларни, ёдгорликларида ўчмас қилиб қолдиради. Бугунги кунда бинокор сўзи айниқса бошқача маъно касб этмоқда. Бу номни эшитганингда эндиликда фақат абадий иншоотлар қолдирувчи наққошнинггина эмас, ўз жонажон халқининг фароғати учун астойдил қайғирувчи касб эгасининг ҳам қиёфаси намоён бўлади. Ҳа, атрофингда кун сайин, соат сайин қад кўтараётган юзлаб кўркам турар-жой биноларини кўрганингда чексиз завқ-шавққа тўласан, бу шарафли касб эгаларига меҳринг булоқдек жўшади.

Мен ҳам узоқ йиллар куч-қувватимни, мисқоллаб тўплаган тажрибамни ана шу касбга бағишлаганимдан, халқимиз диднга ёқадиган замонавий иншоотлар барпо этишга ҳисса қўшиб келганимдан ғоят бахтиёрман. Ҳозир шахсий пенсионерман. Аммо ҳар гал қадрдон Тошкентимизнинг гўзал, кенг кўчаларини мароқ билан кезганимда кўксим фахр туйғуларига тўлади. Салобат тўкиб турган улкан биноларга ўз қўлинг билан ғишт қўйганинг, пардоз берганингни ғурур билан эслайсан, киши.

Навоий кўчаси жуда кўп нарсаларни ёдимга солади. Бу кўча бўйида инқилобдан аввал пастак, лой томли уйлар жуда кўп бўлар эди. Аҳён-аҳёнда ўтиб турадиган Қўқон аравалар тупроқли кўча «ҳусни»ни очиб турадиган ягона транспорт эди. Ўша вақтда ахир шаҳар бўйича фақат шу кўчада биттагина газ билан ёқиладиган фонарь осиб қўйилар эди-да! Ҳозир муҳташам, кўркам бинолар маржондек тизилган бу проспектга ҳавас билан боқасиз.

Анҳор кўпригидан ўтгандан кейин ўнг томондаги қишлоқ хўжалик министрлигининг кўп қаватли биносига пардозлаш бригадамизнинг кўп меҳнати сингган, шу бинонинг қаршисидаги кўркам биноларни ҳам бригадамиз қурувчилари пардозлашган эди. Кўкка бўй чўзган Санъат саройи пойтахтимиз ҳуснига чиройли ҳол бўлиб турибди. Бу юксак қурилиш обидасини безашда оз бўлса ҳам ҳиссам борлигидан беҳад фахрланаман. Буюк шоиримиз ва мутафаккиримиз Алишер Навоийга ҳайкал қўйган кунларимиз асло хотирамдам ўчмайди. Ўзбек шеърияти бобокалонига бўлган юксак ҳурмат ва эҳтиромимизни ҳар биримиз унинг салобатли ҳайкалига чин юракдан сайқал бериш билан ифодалашга интилган эдик. Телевизион марказ корпуси, кўча бўйлаб қанот ёзган улкан газета-журнал комбинатини қуришда иштирок этганимдан жуда-жуда хурсандман. Бу ёдгорликлар кўча ҳуснига-ҳусн қўшиб турибди.

БИНОКОР МИНБАРИ

Алишер Навоий номидаги катта Академик театр биноси қурила бошлаган урушдан кейинги дастлабки йил ёдимда. Кечани-кеча, кундузни-кундуз демай азамат бинокорлар эски пиёнбозор ўрнида ана шу бебаҳо бинога ғишт қўяр эдилар. Шунда мен қурувчилар ўртасида югуриб-елиб, шу касбга меҳр боғлаган, болалар уйида тарбияланган ўн тўрт яшар бир ўспиринни кўп кўрардим. Кейинчалик унга тажрибаларимни ўргатдим. Куни кеча собиқ «Ватан» кинотеатри ўрнида қад кўтараётган Ҳамза номидаги театрнинг янги биносига ўтдим. Катта қурилишда қатнашаётган ўша «ўспирин» — ҳозир машҳур қўли гул пардозловчи Рўзи Тоғаевнинг қурувчилар бригадасига бошчилик қилаётганини кўриб бошим осмонга етди. Рўзи билан ота-боладай илиқ кўришдик. Ҳа, эндиликда биздан эстафетани унга ўхшаш юзлаб, минглаб ўз ишига моҳир бинокорлар олишган. Улар коммунизмнинг муҳташам, нурли биносини ўз қўллари билан бунёд этмоқдалар. Улар сафида ўғилларим Шокир ва Зокирлар муносиб меҳнат қилаётганидан беҳад мамнунман.

Бинокор меҳнатининг тенги йўқ. Бултур даҳшатли зилзила шаҳримиз ҳуснига озмунча доғ туширмади. Лекин матонатли қурувчилар ва қардош бинокорлар ҳиммати, олижаноб ташаббуси билан шаҳар аввалгисидан ҳам гўзал ва кўркам тус олмоқда. Қурилиш ташкилотларининг азаматлари зилзила оқибатларини мисли кўрилмаган суръат билан тугатишяпти. Биргина Тошкент уйсозлик комбинати коллективи йилига бир миллион квадрат метрдан ортиқ турар-жой бинолари ёки 30 минг квартира қуриб бермоқда. Бошқача айтганда, Тошкентда ҳар куни иккита 48 квартирали уй қад кўтараётир. Буни фақат юрти ва жонажон халқига зўр меҳр-муҳаббат қўйган бинокоргина бажариши мумкин.

Ҳа, бинокорлик улуғ касб. Ота-боболаримиз эришолмаган бахтга совет замонасида муяссар бўлдик. Партия ва ҳукуматимиз қилган меҳнатимни муносиб тақдирлади. Бу юксак мукофотлар зиммамга умрбод катта масъулият юклайди. Ўз тажрибаларимни эндиликда қурувчиларнинг ёш авлодига ўргатмоқдаман. Қўл қовуштириб ўтиргим келмайди. Тез-тез қурувчилар ҳузурига бориб тураман. Яқинда Германия Демократик Республикасида бўлиб, у ердаги бинокорлар билан суҳбатлашдим. Улар Тошкент ҳақида қизиқиб сўрашди. Мен пойтахтимиздаги, бутун ўлкамиздаги улкан қурилишнинг кўламини ҳикоя қилиб бердим.

Бинокор — ер юзини яшнатувчи, унга ҳусн бағишловчи нодир касб эгаси. Шунинг учун ҳам ёшларга: «Бу касбни севинг, ардоқланг. Она диёримиз чиройини очишга куч-ғайратингизни аямант!» дегим келади.

Ҳожи ҚОСИМОВ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор.

МИНГ РАҲМАТ

Харьковлик бинокорлар тошкентликларга 405 квартирали ҳатто 9 балли зилзилага чидаш берадиган олтита мустаҳкам уй қуриб беришмоқчи. Улардан иккитаси 9 қаватли бўлади. Уларнинг ўз дўстларига кўрсатадиган сидқидил ёрдамлари шундай.

Зилзиладан кейин тезда Тошкентга етиб келган бинокорлар ишни қизғин бошлаб юборишди. Биродарларимизнинг Тошкент қурилишидаги ғайратлари қандайлигидан қуйидаги факт ва рақамлар яққол далолат бериб турибди: улар шу кунгача 200 хонадонга янги уй қуриб беришди. Ўтган вақт давомида уларнинг қадоқ қўллари билан 8 минг квадрат метр ҳажмда иморат қад кўтарди. Харьковликлар куни-кеча янги қурилиш объектига кўчишди. Улар энди Марказий универсаль магазини ёнида 2 та 9 қаватли улкан бино қуришмоқчи. Бу участкада иш қизғин бошлаб юборилди. Қурилиш кун сайин кучайтириляпти. Бинокорлар сони ҳозир 423 кишига етди.

Катта ҳиммат — 330 хонадон учун 15 минг квадрат метр уй-жой биноси тиклаймиз деган мақсад билан бу ерга келган лугансклик азаматлар бугун 280 ўринли болалар боғчаси ва 160 оила учун турар-жой бинолари қуриб беришди. Луганcклик бинокорлар поезди бошлиғи С. М. Семенчук бугунги ишлар ҳақида бундай дейди:

— Ҳозир 484 кишидан иборат коллективимиз харьковликлар билан ёнма-ён янги объектларда иш олиб боришяпти. Биз ҳам 2 та 9 қаватли янги иморат пойдеворига бетон ётқизишга тайёргарлик кўряпмиз. Шу кунга қадар ваъда қилинган 15 минг 611 квадрат метрнинг 7 минг 500 квадрат метри фойдаланишга топширилди. Келгуси йилнинг дастлабки ойларида ваъдамизнинг уддасидан чиқамиз.

Қардош Украинадан келган ана шундай 10 та поезд коллективи бугун Тошкент қурилишида жавлон уриб меҳнат қилмоқда. Улар шу кунгача 75 минг квадрат метр уй қуриб беришди. Бу уйлар 2 мингдан ортиқроқ хонадонни ўз бағрига олди.

Биродарларимиздан ҳозир 2700 бинокор фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатиб ишламоқда. Шу кеча-кундузда Украина қурилиш участкаларида 20 та минора крани, 20 экскаватор, 20 та бульдозер ва яна қанчадан-қанча бошқа техника воситалари ишлаб турипти. Ғайрати жўшган азаматлар келгуси йилнинг иккинчи ярмига қадар яна 2120 оила учун турар-жой, 2500 ўринли янги мактаб биноси ва 280 ўринли битта болалар боғчаси қуриб беришмоқчи.

Тошкент қурилишида фаол қатнашаётган қардош бинокорларга минг раҳмат!

Б. МАҲМУДОВ.

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

«Ташсельмаш» заводи транспорт цехи ходимларининг темирйўлчилар билан қадимдан давом этиб келаётган ҳамкорлиги яхши самара бермоқда. Тошкент товар станциясининг ходимлари машинасозларни вагонлар билан таъминлашни жуда яхши йўлга қўйишган. Ҳар доим зарур миқдордаги вагонларни етказиб туришади. Корхона номига келган турли хил материаллар — металл, чўян, кўмир, қолиплаш қуми ортилган вагонлар кечиктирилмай заводга узатилади.

Транспорт цехи ходимлари ҳам бунга жавобан яхши ишлашмоқда. Ҳаракатдаги составлардан иложи борича яхшироқ фойдаланишга ҳаракат қилишади. Юкларни тез ва соз тушириб оладилар. Ортиш ишлари ҳам пухта йўлга қўйилган. Бунда турли хил кўтарма механизмларидан кенг фойдаланмоқдалар. Шунинг учун ҳам вагонларнинг юк ортиш-тушириш операциялари вақтида туриши анча камайди. Йил бошидан бери у ўртача 2,1 соатни ташкил этди. Шу вақт эвазига юзлаб вагонларга қўшимча машиналар ортилди.

А. ПАРИМОВА.

РЕСПУБЛИКАМИЗДА фан йил сайин ривож топаяпти. Суратда: Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ядро-физикаси институтининг атом реакторини кўриб турибсиз. Институт олимлари янги-янги кашфиётлар устида ишламоқдалар.

А. Поляков фотоси, (ТАСС).

ТЎРТ ОВЛОН БИР БЎЛСА

Қирқ-ўрик қишлоғи Чирчиқнинг энг чекка қисмига жойлашган. Бу қишлоқда медицина хизмати кўрсатадиган поликлиника ёки диспансер бўлмаганлиги сабабли аҳолн Бўзсув қишлоғидаги 2-поликлиникага қатнашга мажбур бўлар эди. Тўғри, бу бир томондан қишлоқ аҳолисига оғир бўлса, иккинчидан поликлиника ходимларига ҳам анча ноқулай эди. Шу сабабли қишлоқнинг бир группа аҳолиси амбулатория қуриш юзасидан Чирчиқ шаҳар Советининг депутати Анна Васильевага наказ топширишади. Депутат Васильева сайловчиларнинг бу ҳақли таклифини қувватлаш билан бирга дарҳол, уни амалга ошириш чораларини излашга тушди. У шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими раҳбарлари билан фикрлашди. Уларнинг амбулатория қурилиши учун ёрдам беришларини сўради. Шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими бунинг учун кўпгина қурилиш материаллари ажратиб берди.

Хўш, қурилиш материаллари-ку бор, амбулаторияни ким қуради! Қурилишни қишлоқнинг жамоатчи активлари ўз зиммаларига олишди. Қишлоқ усталари ишдан кейин бир ёқадан бош чиқариб қурилишни бошлаб юборишди. Ҳатто улар дам олиш кунлари ҳам тинишгани йўқ. Айниқса Ориф Тешабоев, Карим Нуримбеков, Иван Глазунов каби пенсионерлар, 22-мактаб ўқитувчиси Турдивали Турғунбоев каби активлар амбулатория биноси қурилишини тезлаштиришда ташаббус кўрсатиб меҳнат қилишди. Мана ҳозир Қирқ-ўрикда жамоатчилик йўли билан тикланган шинамгина амбулатория биноси қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатиб турибди.

Яқинда шу қишлоқ кексаси, 92 баҳорни кўрган Ҳасанбой ота Арисметов билан суҳбатда бўлиб қолдик. Ота фахрланиб бизга шундай деди: «депутат Анна қизимнинг отасига раҳмат. У узоғимизни яқин қилиб берди.

Ҳа, ота ҳақ гапни айтди. Депутатнинг халқ хизматкори сифатидаги олижаноблик фазилати ҳам ана шунда. Шаҳар Советининг депутати Анна Васильева сайловчиларнинг ўзига билдирган ишончини яна бир бор оқлади.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ЯНГИ ЛАБОРАТОРИЯ

Бу лаборатория программалаштирилган таълим бўйича тўпланган тажрибаларни умумлаштирувчи марказ бўлиб қолди. Тошкент политехника институтида ташкил топган программалаштирилган ўқитиш лабораторияси қисқа вақт ичида анчагина ибратли ишларни амалга оширди.

Ҳозир илмий марказ студентларга пухта билим беришнинг бу прогрессив усули бўйича яратилаётган ўқув қўлланмаларидан фойдаланиш устида кузатиш ишларини олиб бормоқда. Ўтган йили назарий механика, саноат электроникаси асослари ва рус тили курсларини янги усулда ўқитиш бўйича тажрибалар қилиб кўрилди.

КИБЕРНЕТИКА ВА АВТОТРАНСПОРТ

Ҳақли равишда коммунизм фани деб ном олган кибернетика бугунги кунда катта «мўъжиза»лар яратаётгани ҳаммага маълум. Халқ хўжалигининг бирон соҳаси йўққи, унга кибернетика қўл урмаган бўлсин! Ҳа, «ақлли» машиналар жуда кўп муаммоларни ижобий ҳал қилишда етакчи куч бўлиб қолди.

Автотранспортда кибернетиканинг тутган роли ҳам беқиёс. Транспорт ҳаракати билан боғлиқ қатор масалаларни ойдинлаштиришда «ақлли» машиналар шаҳар автотрести диспетчерларига салмоқли ёрдам берди.

Ҳозир шаҳарда нима кўп транспорт ҳаракати. Автобуслар ҳаракати графикасини тузиб чиқиш айниқса муҳим аҳамият касб этмоқда. Беш кунлик иш ҳафтасига ўтилгач, диспетчерларнинг қўли-қўлига тегмай қолди. Ахир, ҳар бир маршрут, ҳар бир ҳайдовчи ҳаракат жадвали билан ўз вақтида таъминланиши керак-да!

Шунда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Кибернетика институти ёрдамга келди. Илмий марказнинг транспорт жараёни бошқармаси ходимлари пассажирлар ташиш билан боғлиқ масалаларни атрофлича ўргандилар.

Энди қилинадиган ишлар аниқ эди. Электрон-ҳисоблаш машиналари ишга солинди. «Ақлли» машиналар ёрдамида қайси автобус маршрутларини қайси автопаркларга боғлаб қўйишнинг оптимал вариантлари ишлаб чиқилди.

— Бошланган иш самараларини бера бошлади, — дейди илмий муассаса ходими Ф. Султонов. — Олдимизда турган муҳим вазифаларни мумкин қадар тезроқ ижобий ҳал қилиш мақсадида мавжуд маршрутлар бўйича алоҳида-алоҳида иш тутдик. Мана бир мисол. 12-автобус қатнайдиган маршрутда ҳар куни 24 автобус қатнаб туриши лозим. Автобуслар 2- автопаркка қарашли машиналар эди. Сизга айтсак, улар автопаркдан то маршрут йўлига чиқиб боргунча бўш кетади. Бошқача қилиб айтганда, бу масофа ҳар суткада 660 километрни ташкил этади.

«Автобуслар ҳаракатидан самаралироқ фойдаланиш мумкин эмасми?» деган савол кўндаланг бўлиб турарди. Кибернетика ёрдамида бу муаммо ҳал бўлди. Олинган маълумотларга асосланиб, бу маршрутда қатнайдиган 12 автобусни 4- автопаркдан олиш лозим деган хулосага келинди. Шундай қилинганда автобуслар ҳаракатидан рационал фойдаланилади. Суткасига кам деганда 432 километр йўл тежалади. Бунинг эвазига йилига 12 минг 500 сўм иқтисод қилинади.

Электрон-ҳисоблаш машинаси ёрдамида ишлаб чиқилган рақамлар таҳлилидан яна иккинчи бир фойдали фикр келиб чиқди. У ҳам бўлса, автопарклардан чиққан автобусларнинг қай бирлари маршрутларнинг у охирига, қай бирлари бу охирига бориши масаласи эди. Агар 2- автопаркдаги автобуслар «Панелли завод» тўхташ жойига, 4- автопаркдаги автобуслар қарши тўхташ жойига йўл олса 384 километр йўл тежалади ҳамда йилига 15 минг сўм иқтисод қилиш мумкин бўлади.

Шундай қилиб, институт таклиф этган оптимал вариант қўлланилганда шаҳар бўйича пассажир транспортидан йилига 150 минг сўм фойда кўрилади.

«Ақлли» машиналар ишлаб чиққан оптимал вариант ёрдамида параллель маршрутлардаги автобуслар ҳаракатидан, хусусан ички резервлардан унумли фойдаланиш ҳамда меҳнат унумдорлигини ошириш йўллари аён бўлди.

А. АЛИЕВ.

ЭРТАГА РАКЕТА ҚЎШИНЛАРИ ВА АРТИЛЛЕРИЯ КУНИ

ТИНЧЛИКНИНГ ҚУДРАТЛИ ҚАЛҚОНИ

1964 йилдан буён Совет Армиясининг асосий зарбдор кучи — Ракета қўшинлари ва Артиллерия куни байрам сифатида бутун мамлакатда кенг нишонланиб келинмоқда. Юбилей йилида ҳам бу байрам катта тантана билан нишонланади.

Ракета қўшинларимиз ғоят юксак жанговар тайёргарликка эга. Уларнинг мислсиз зарбдор кучини жаҳон эътироф этади. Стратегик ракеталар қуролли кураш воситалари ичида тенгсизи ҳисобланади. Артиллерия снарядининг учиш тезлиги ғоятда катта, стратегик ракеталарнинг ўртача учиш тезлиги эса ундан ўн баравар тез. Бундай ракеталар бир неча юз километр баландликда учиб, нишонга жуда аниқ бориб тегади. Совет қитъалараро ракеталари етиб боролмайдиган район Ер юзида йўқ. Улар ҳар қандай табиий ва иқлим шароитларида ҳам душманни доғда қолдира олади.

Қитъалараро баллистик ракеталар биринчи марта бундан ўн йил муқаддам Улуғ Октябрнинг 40 йиллиги муносабати билан ўтказилган ҳарбий парадда намойиш қилинган эди. Ўтган йиллар ичида бу даҳшатли қурол катта конструктив ўзгаришларга дуч келди. Дастлабки қитъалараро баллистик ракеталарнинг старт оғирлиги анча юқори эди. Ҳозирги замон стратегик ракеталари учиришга осон бўлсин учун уларнинг вазнини бир мунча камайтиришга муваффақ бўлинди. Уларни учиришга тайёрлаш операцияларининг ҳаммаси автоматлаштирилди. Бир неча ракетани бир вақтда учириш учун икки-уч кишидан иборат расчёт ишлайди, холос. Ракеталарнинг ишончлилиги ва мустаҳкамлилиги беқиёс даражада ўсди. Уларни ишлатиш эса анча соддалашди.

Ўтган йиллар мобайнида ракетанинг бош қисми умумий оғирлиги анча камайтирилган бўлса ҳам ҳар бир ядро зарядининг қудрати бир неча бор ошганлигини алоҳида қайд этиш керак. Бундай юксак маневрли ракета комплекслари душманнинг космик разведкаси учун жуда катта қийинчиликлар туғдиради. Бундай ракеталарга қарши зарба бериб бўлмайди.

Стратегик ракеталарнинг муҳим таркибий қисми электрон-ҳисоблаш техникасидир. Электрон-ҳисоблаш техникаси ракетани бошқариш системасини ташкил этади. Бундай бошқариш системаси жуда мураккаб приборлар ва мосламалардан ташкил топган. Улар ракетанинг учишини бошқариб боради. Бундан ташқари прибор ва мосламалар ҳар қандай чоғда жанговар тайёргарликда турган ракеталарни дистанцион ва автоматик текширишдан ўтказишни таъминлайди, уларни старт олдидан зарур тайёргарликдан ўтказиш имконини беради.

Команда берувчи приборлар бошқариш системасининг асосий элементларидан биридир. Улар бош зарядларнинг нишонга аниқ бориб тушишини таъминлайди. Электрон-ҳисоблаш — ҳал қилиш мосламалари ёки бошқача қилиб айтганда бортдаги рақам ҳисоблаш мосламалари зарур бўлган ҳамма командаларни беради. Бундай системанинг яратилганлиги ракета вазнини ва борт ҳамда ердаги аппаратлар составини кескин камайтириш имконини берди. Ракета билан ердаги жиҳозлар ўртасидаги алоқани соддалаштирди. Электрон-ҳисоблаш техникаси ракеталарнинг тезлик билан автоматик қайта нишонга олишини амалга ошириш имконини беради.

Стратегик аҳамиятга эга бўлган ракета қўшинларимиз шахсий состави ўзларига ишониб топширилган қудратли техникани пухта ўрганиб олганлар. Мамлакатимиз ракетачиларидан жуда кўплари класс мутахассислари бўлиб, ўз ишларининг чинакам устасига айланганлар.

Ракетачиларимиз Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги муваффақиятлар билан кутиб олдилар. Улар Ватан ва халқ энг такомиллашган, энг қудратли қуролни ўзларига берганлиги билан фахрланадилар. Улар империалистик давлатлар ҳукмрон доираларининг агрессив найрангларини ҳушёрлик билан кузатиб бормоқдалар. Шонли ракетачиларимиз жонажон мамлакатни ҳар қандай агрессорлардан ҳимоя қилишни ўзларининг муқаддас бурчлари деб билиб, тинчликнинг ишончли қуролини қўлларида шай ҳолда тутиб турибдилар. (ТАСС).

Бу қудратли жанговар стратегик ракеталар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги байрам қилинган кун Москва Қизил майдонида намойиш этилди. Бу ракеталарнинг ҳар бири агрессорнинг ҳар қандай объектига жуда катта қудратли ядро зарядларини элтиб бера олади. Бундай ракеталар дунёдаги армияларнинг ҳеч бирида йўқ. В. Мусаэльян фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ДЕПУТАТНИНГ КУНЛАРИ

ҚУШҚАНОТЛИ эшикдан ичкарига кирамиз. Цех. Агрегатлар гувури. Тинч турган машина ҳам, бўш турган ишчи ҳам кўринмайди. Ўртадаги устунга Қизил байроқ осиглиқ. Байроқнинг сарғиш шокилалари тувакдаги гулларнинг яшил япроқларига тегиб турибди. Бу байроқни участка аҳли мусобақада ғолиб чиқиб қўлга киритган.

— Мана шу бизнинг хўжалик, — деди Лутфи агрегатларга, конвейердан бирин-кетин тизилишиб тушаётган пойабзалларга ишора қилиб.— Участкамизда 54 киши ишлаяпти. 27—34 размерли болалар сандалетлари ишлаб чиқаришга ихтисослашганмиз. Илгари фақат 588-моделдаги сандалетни тайёрлардик. Эндиликда 30, 40, 130-моделдаги сандалетлар ишлаб чиқариш технологиясини ҳам ўзлаштириб олганмиз.

Лутфи мастер эмасми, ишлаб чиқаришни беш панжасидек яхши билади. У саккиз йилдан бери шу корхонада меҳнат қилиб келаяпти. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда политехникумни тамомлади. Беш йилдирки, у мана шу пешқадам участкада мастер. Кўпчиликка бошчилик қилаяпти.

Мастер кўп нарсаларни гапириб берди. Участка коллективи ўн ойлик планни муддатидан беш кун илгари адо этибди. Энди улар йиллик топшириқни 29 декабргача тўла-тўкис бажариш учун курашга отланганлар. Участкада тежамкорликка алоҳида эътибор берилаяпти. Ўтган ойлар мобайнида бу ерда салкам 400 сўмлик маблағ тежаб қолинган. Шу кеча-кундузда участка аҳли йиллик планни муддатидан олдин бажариш иштиёқида меҳнат қиляпти. Матлуба Эркабоева, Раиса Волганова, Полина Чехлова каби пешқадам ишчилар смена топшириқларини ортиғи билан адо этиб, социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бормоқдалар.

Участкада ўзаро назорат ўрнатилган. Иш конвейер усулида ташкил этилганлиги учун ҳам ишчилар бир-бирларининг ярим тайёр маҳсулотларини текширувдан ўтказиш имкониятига эгалар. Бирор нуқсон сезилса борми, шу жойнинг ўзидаёқ у бартараф этилади, бракчилар огоҳлантирилади.

Яқинда бир воқеа юз берди. Пардозловчи Р. Жуманова қўлидан чиқаётган маҳсулотларни Лутфи текшириб туриб, икки жуфт сандалетни бир чеккага олиб қўйди. Сандалетларнинг рахти яхши силлиқланмаган, тасмалари пала-партишроқ ўтказилган эди. Лутфи бу нуқсонларни пардозловчига кўрсатиб камчиликларни биргаликда бартараф этишди. Эртаси куни Лутфи яна Р. Жуманованинг ишини текширувдан ўтказди. Яна бир-иккита нуқсон топди. Кейин кичиккина йиғилиш ўтказиб, Р. Жумановани ўртага олишди. Дўстларининг аччиқ гапи Р. Жумановага яхши сабоқ бўлди. Мана энди участкада бирорта ҳам бракчи йўқ. Ҳамма ўз ишини пухта билади.

Ҳозир 1-пойафзал фабрикаси раҳбарлари ҳар гапнинг бирида «Сифатли ишлашда Лутфи Исамуҳамедова бошлиқ участкадан ўрнак олинглар» деб уқтиришади. Дарвоқе шундай. Лутфи ишда ҳам, бўш пайтида ҳам тинмайди. Ахир у Чилонзор район Советининг депутати-да. Кетма-кет уч марта уни сайловчилар депутатликка сайлашди. Бу ишончни Лутфи шараф билан оқлаяпти. Сайловчилардан тушаётган наказларни бажонидил бажараяпти.

САЙЛОВЧИ Бася Давидовна Львовичдан депутат номига бир ариза тушди. Львовичлар оиласи янги квартира сўрашибди. Депутат бу тўғрида кўп ўйлади. «Ҳозир янги квартиранинг иложи бўлармикан? Майли, бир уриниб. Зора иложи бўлса», деди у ўзича ва адрес бўйича йўлга отланди.

Ҳақиқатан ҳам Львовичлар оиласига янги квартира зарур экан. Беш жон бир хонада истиқомат қилишаяпти. Хона ҳам унчалик кенг эмас, бунинг устига зилзиладан анча шикаст кўрган. Лутфи уйдан чиқиб, район ижроия комитетига борди, бўлимларга кирди, аҳволни тушунтирди. Ижроия комитет депутатнинг талабини тезда қондирди. Депутат Львовичларга ўз қўли билан уч хонали квартиранинг ордерини топширди.

«Фарзандларимиз мактабдан қайтгач, ўзларини қаерга қўйишини билишмайди. Дам олиш кунлари зерикишади. Кўчамизда бирор майдон ёки болалар кўнгли ёзиладиган жой йўқ... Ёрдам берсангиз». Хатнинг адресига «Баҳодир» кўчасида истиқомат қилувчилардан деб ёзиб қўйилган эди.

Лутфи тегишли ташкилотлар билан маслаҳатлашди. Майдонча учун жой излади. Танлаб-танлаб 24-турар-жой конторасининг ҳовлисида тўхтади. Ҳовли ўнқир-чўнқир бўлса ҳам катта йўлдан четроқ ҳамда кенгроқ эди. Аҳолига ҳам шу жой маъқул тушди. Депутат ишга киришди. Сайловчилар унга ёрдам беришди. Тезда ҳовли текисланиб йўлкаларга қум ётқизилди, майдонга волейбол тўри тортилди. Баскетбол учун алоҳида жой ажратилди.

Депутат Лутфи Исамуҳамедованинг кунлари шундай ўтади. Корхонада мастер, сайловчиларга депутат. Ишлаб чарчадим демайди. Халқ наказларини бажаради. Район Советига бориб ҳисобот беради, суҳбатлар ўтказишга тайёргарлик кўради. Бу ишлардан ҳеч зерикмайди. Чунки у одамларга яхшилик қилаётганини, элга фойда келтираётганини яхши билади.

Ж. НОСИРОВ.

ТАЛАНТЛАР

Биз Тошкент тўқимачилар маданият саройидамиз. Музика, қўшиқ, рақс... Шу пайт қаршимиздан сочларига оқ оралаган, ўйчан, қотмагина бир аёл чиқди. У маданият саройининг директори — Юлия Павловна Супаницкая эди.

Юлия Павловна бизни ўзбек драма тўгарагининг раҳбари билан таништирди. Аҳмад Юнусов ўзи режиссёрлик қилаётган тўгарак фаолияти ҳақида сўзлади.

Тўгарак биринчи бўлиб Амин Турдиевнинг ахлоқ, одоб мавзуидаги бир пардали «Тўзон» пьесасини қўлга олди. Спектакль оз кунда тайёр бўлиб, маданият саройи саҳнасида намойиш қилинди.

Коллектив катта драматик асарлар устида ҳам иш олиб борди. Ўзбекистон халқ шоири, драматург Уйғуннинг «Шубҳа» асари саҳналаштирилди. Ундан кейин Баҳром Раҳмоновнинг «Юрак сирлари», Иззат Султоннинг «Имон» драмалари томошабинларга кўрсатилди.

1967 йил. Коллектив юбилей муносабати билан ўтказилган область ҳаваскорлар театрлари коллективлари кўригида ҳам, Самарқандда бўлиб ўтган республика кўригида ҳам биринчи ўринни эгаллашга муяссар булди. Кўрикда коллектив биринчи даражали диплом билан тақдирланди. «Имон» спектакли қатнашчиларидан Тошкент театр ва рассомчилик санъати институтининг иккинчи курс студенти Дилором Иброҳимова Азиза ролини, Янгийўл музика билим юртининг ўқитувчиси Назира Нажимова Озода ролини, Тошкент Давлат университетининг биринчи курс студенти Омон Каримов Санжар ролини, Тошкент аэропорти хизматчиси Қодир Қосимов Ориф ролини, тўқимачилик комбинатининг ишчиси Гулхумор Йўлдошева Комиловнинг қайнонаси ролини ва «Ўқитувчи» нашриётининг редактори Мухтор Исмоилов Йўлдош Комилов ролини муваффақиятли ижро этдилар. Бу ҳаваскорлар биринчи даражали дипломлар билан мукофотландилар.

Бу коллективга халқ театри номи берилди.

Ч. ЭРГАШЕВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ФИЛИППИНЧА САЙЛОВЛАР

Филиппинда ўтказилган сайловларни ва шу сайловлардан олдин тўрт ой давом қилган сайлов олди кампаниясини чет эл информация агентликлари «шу мамлакат тарихидаги энг қонли сайловлар» бўлди, демоқдалар. Телеграф агентликлари келтираётган маълумотлар Филиппин сиёсатчиларининг қилиқларини жуда яққол кўрсатиб турибди. Овоз беришнинг ўзидагина 12 киши ўлдирилди, ҳаммаси бўлиб эса 150-га яқин киши ҳалок бўлди ёки жароҳатлантирилди.

Филиппин мустақиллик олганидан бери бу мамлакатда шу билан 12-марта сайлов ўтказилди. Бу сайловларда сенатнинг учдан бир қисми, вилоятларнинг губернаторлари ҳамда 14 мингга яқин шаҳар мэрлари ва муниципиал кенгашларнинг аъзолари сайланди. Овоз беришда қатнашиш учун расмий равишда қарийб 7,5 миллион сайловчи рўйхатга олинган эди (Филиппин аҳолиси 33 миллион кишидан кўпроқ). Бироқ олинган хабарларга қараганда сайловчиларнинг кўплари сайлов рўйхатига киритилмай қолган, овоз бериш пунктлари эълон қилинган жойларда очилмаган ва ҳоказо. Натижада, «Манила Кроникл» газетасининг ёзишича, бир миллионга яқин сайловчи овоз беришда қатнаша олмади.

Филиппинда илгари сайлов кампаниялари ҳам ҳамиша жанжал-сурон билан ўтиши одат бўлиб қолган. Бир-бирига рақиб партиялар бўлган миллатчилар партияси билан либераллар партияси ўртасидаги кураш вақтида уларнинг бир-бирларига нисбатан зўравонлик қилишлари тез-тез содир бўлиб туради. Лекин бу сафар мамлакатдаги вазият айниқса кескин бўлди. Буни, жумладан шу факт ҳам кўрсатиб турибдики, сайловлар куни Филиппинда аслини олганда ҳарбий ҳолат эълон қилинди. ЮПИ агентлигининг хабарида айтилишича, сайлов участкаларини «солдатлар ва миллий полиция отрядлари қаттиқ қўллик билан назорат қилиб турибди». Фақат армиягина эмас, шу билан бирга ҳарбий денгиз флоти, шунингдек ҳарбий ҳаво кучлари ҳам жанговар тайёр ҳолга келтириб қўйилди.

Хўш, бу сафарги сайловларда бу қадар шиддатли курашнинг боиси нима? Бундан икки йил аввал миллатчилар партияси президент сайловида, сенатга ва вакиллар палатасига ўтказилган сайловларда ўзининг сиёсий рақиблари бўлган либераллар устидан ғалаба қозонган эди. Миллатчилар партиясининг раҳбари Фердинанд Маркос ўшанда президент бўлиб сайланган эди. Америка агрессиясида қатнашмоқ учун Жанубий Вьетнамга Филиппин солдатларидан икки минг кишини юбориш тўғрисидаги қарор бу президентнинг ташқи сиёсат соҳасида қилган дастлабки ишларининг бири бўлди. Мамлакатда кенг норозилик бўлиб турганлигига қарамай, шундай қарор қабул қилинган эди. Ички сиёсат соҳасида жамоатчиликка маъқул бўлмаган баъзи ишлар қилинганлиги натижасида ҳам ҳукмрон партиянинг обрўйи бир мунча пасайиб кетди.

Миллатчилар партиясининг раҳбарлиги бу сафарги сайловларни 1969 йилда ўтказиладиган президент сайловлари олдидан қилинган ўзига хос репитиция деб билди. Шу сабабли президент ва унинг тарафдорлари миллатчилар партияси кўрсатган номзодларни шу қадар активлик билан қўллаб-қувватлаганликлари тасодифий эмас.

Масалан, либералларнинг айтишига қараганда бир қанча вилоятларда миллатчилар партиясининг вакиллари бевосита ҳукумат аппаратига таяниб, сайловчиларни шу партия номзодларини ёқлаб овоз беришга мажбур қилганлар.

Сайловларнинг натижалари ҳозирча номаълум. Булар эълон қилинишига камида ҳали бир ой бор. Бироқ, олинаётган хабарларга кўра, Манилада пойтахт мэри лавозимига миллатчилар партияси кўрсатган ва президентнинг ўзи қўллаб-қувватлаган номзод мағлубиятга учрабди. Кузатувчилар буни сайловчиларнинг кўпи ҳукмрон партиянинг ҳозирги йўлидан норози эканлигини очиқ ифодаловчи факт бўлди, демоқдалар.

В. ХАРЬКОВ,
ТАСС обзорчиси.

ИРҚЧИЛАР ЎЧ ОЛИШГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРМОҚДАЛАР

Преторияда Жанубий Африка Республикаси томонидан ғайри қонуний равишда босиб олинган Ғарби-Жанубий Африканинг ўз ватани озодлиги ва мустақиллиги учун курашчилари — 36 африкалик ватанпарвар устидан яна суд бошланди.

Судьялар либосидаги ирқчилар янги қонли ўч олиш учун тайёргарлик кўрмоқдалар. Преториядан олинган хабарларга кўра, озодлик учун курашаётган африкаликларни «давлат хоини» билан тенглаштирувчи янги қонунга биноан барча судланувчиларга ўлим жазоси берилиши хавфи туғилмоқда.

Преториядаги бу суд Жанубий Африка ирқчи ҳукмдорларининг жаҳон жамоатчилигини сурбетларча ҳақорат қилганликларини кўрсатиб турибди. 1966 йил 27 октябрида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош Ассамблеяси кўпчилик овоз билан Жанубий Африка Республикасини Ғарби-Жанубий Африкани бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этиш тўғрисида қарор қабул қилган эди. Бу қарорга биноан, Жанубий Африканинг бирон суди ана шу территорияга тааллуқли бўлган масалаларни кўриб чиқиши учун ҳеч қандай қонуний ҳуқуққа эга эмас.

Суд ташкилотчилари Намиба (Ғарби-Жанубий африкаликлар ўз мамлакатини шундай деб атайдилар) ватанпарварларидан ўч олишга тайёргарлик кўриб, улар судланувчилардан зарур «далиллар» ни билиб олиш мақсадида судланувчилар психикасига «таъсир қилиш»нинг энг нозик методларидан фойдаланмоқдалар. Судланувчилардан бири Эфраим Кемети Капоро ана шундай қийноқ қурбони бўлди.

Преториядаги суд—бу Намиба халқ миллий озодлик кучларини тор-мор этиш мақсадида ирқчилар ишлаб чиққан планнинг бир қисмидир.

(ТАСС).

ТАИЛАНДНИНГ ВЬЕТНАМ УРУШИДАГИ „ҲИССАСИ“

ВАШИНГТОН, (ТАСС). АҚШ давлат департаменти Таиланд ҳукуматининг Вьетнамдаги урушда қатнашиш учун яна бир дивизия юбориш тўғрисидаги қарорини маъқуллаб кутиб олди.

Давлат департаментининг матбуот масалалари билан шуғулланувчи вакили Р. Макклоски Таиланднинг бу қарорини АҚШ иттифоқчиларининг Сайгон режимини қўллаб-қувватлашга қаратилган куч-ғайратига қўшилган «катта ҳиссаси», деб таърифлади.

Таиланднинг қарийб 12 минг солдати бўлган дивизияси бутунлай Вашингтон қарамоғига олинади. Таиланд дивизиясини Жанубий Вьетнамга юбориш ва таъминлаш билан боғлиқ бўлган барча харажатларни пентагон тўлайди.

Давлат департаменти расмий кишиларининг маълум қилишларига кўра, Таиланд Вьетнамга дивизия юборганлигига жавобан, АҚШ ҳукумати унга турли хил қурол-яроғ ва ҳарбий ёрдам беришни мўлжалламоқда. Уларнинг айтишларича, жумладан Таиландга Американинг «ер—ҳаво» классидаги ракеталарини юбориш тўғрисидаги масала муҳокама қилинмоқда.

УДИНЕДА ПОРТЛАШ

РИМ, 16 ноябрь. (ТАСС). Италиядаги Удине шаҳрининг марказини кучли портлаш ларзага келтирди. Динамит омбори осмонга учиб кетди. Фалокат натижасида 3 киши ўлди ва 80 киши ярадор бўлди. Бир неча уй вайрон бўлди, қўшни кўчаларда турган неча ўнлаб автомобиллар шикастлаиди.

ЖАМОАТЧИЛИК ТАЗЙИҚИ ОСТИДА

КАРАКАС, 16 ноябрь. (ТАСС). Венесуэла ҳукумати шу йилнинг март ойида бекор қилинган конституция гарантияларини тиклашга қарор қилди. Уй-жойлар даҳлсизлиги ва йиғилишлар эркинлиги каби гарантиялар тикланди. Бу қарор мамлакат жамоатчилигининг тазйиқи остида қабул қилинди.

НИГЕРИЯДАГИ АҲВОЛ

ЛАГОС, (ТАСС). Нигерия федерал ҳукумати Энугу, Бонний ва Калабар шаҳарлари районларида ҳокимиятнинг муваққат маъмурий органларини тузмоқда. Бу ерда маълум бўлишича, маҳаллий полиция билан граждан аҳоли тартибни тиклаш ишида ҳамкорлик қилмоқда.

Шарқий Нигерияда, Калабар шаҳридан шимолроқда жанглар давом этмоқда. Федерал қўшинлар аҳоли яшайдиган икки пункт—Икот Эфанг ва Икот Оминдан Шарқий Нигерия отрядларини сиқиб чиқардилар. Федерал қўшинлар Камерун билан чегарадаги Иканг шаҳрини ишғол қилдилар. Қўмондонлик вакилининг айтишига кўра, бу операция федерал қўшинларга Шарқий Нигериянинг Камерун билан чегарасининг катта қисми устидан контроль ўрнатиш имконини берди.

Федерал ҳукумат қўшинлари Энугудан жанубга силжиб бормоқда. Информация министрлигининг хабарида айтилишича, федерал кучлар бу йўналишда каттагина масофани эгаллаб олишга муваффақ бўлдилар.

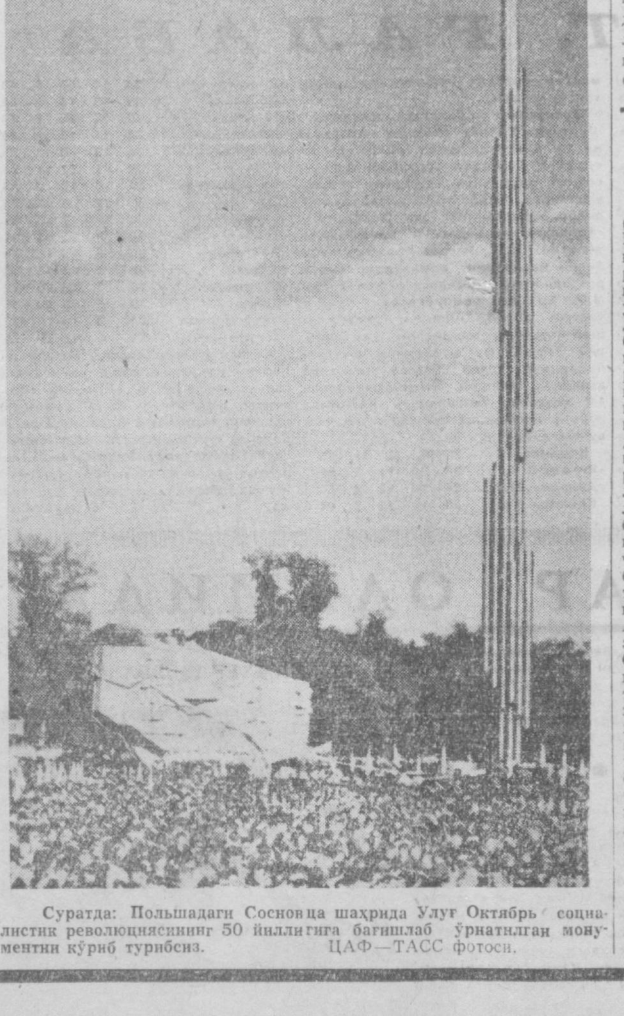

Суратда: Польшадаги Сосновца шаҳрида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига бағишлаб ўрнатилган монументни кўриб турибсиз. ЦАФ—ТАСС фотоси.

ҚАТТИҚ ЖАНГЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 15 ноябрь. (ТАСС). Жанубий Вьетнамдаги Марказий Плато районида Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг отрядлари билан Америка агрессорларининг қўшинлари ўртасидаги жанглар уч ҳафтадан бери давом этмоқда. Жанубий Вьетнам озодлик армиясининг кучларига қарши олиб борилаётган бу жангларда АҚШнинг бир дивизиядан кўпроқ қўшини ва қўғирчоқ ҳукумат қўшинлари қатнашмоқда. Шиддатли жангларда Америка қўшинлари ва уларнинг малайлари катта талафотлар кўриб, ўзлари эгаллаб турган позицияларни ташлаб кетишга мажбур бўлмоқдалар. АҚШ қўшинлари штабининг хабарида айтилишича, дейилади АП агентлиги мухбирининг Сайгондан юборган телеграммасида, 1 ноябрдан 14 ноябргача бўлган давр ичида Америка қўшинларидан Марказий Платодаги жангларда жами 600 дан кўпроқ киши ўлдирилган ва яраланган. Дакто шаҳри теварагида айниқса қаттиқ жанглар бўлиб турибди. Америка қўшинларининг қўмондонлиги янгидан-янги қисмларни вертолётларга ўтқазиб, уруш бўлаётган районга жўнатиб турибди. Чунки денгиз пиёда қўшинларининг батальонлари ва десантчилар мудофаа қилаётган позицияларга ватанпарварларнинг отрядлари тинимсиз ҳужум қилиб турибдилар.

Ватанпарварлар дадил ҳужум қилиб, 13 ноябрда Американинг 173-парашютчилар бригадаси батальонини қуршаб олдилар. Жанубий Вьетнамнинг Камбоджа ва Лаос билан бўлган чегарасидан 6 километр наридаги тоғ тепасини ушлаб турган бу десантчилар уч соат давом қилган жангдан кейин жанг майдонида 50 га яқин ўлик ва ярадорни қолдириб чекинишга мажбур бўлдилар.

Бугун Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Дактодаги аэродромни миномётдан ўққа тутишди. Шаҳар олдида икки ҳафта давом қилган жангда бу аэродром шу билан тўртинчи марта ўққа тутилди. Партизанлар миномётлар ўти билан душманнинг тўрт моторли иккита С-130 транспорт самолётини яксон қилдилар ва учинчи самолётни шикастлантирдилар. Ловуллаб ёнаётган самолётлар алангаси ўқ-дори запасларига ҳам ўтди. Натижада бошланиб кетган қаттиқ портлашлар теварак атрофни узоқ вақт ларзага келтириб турди.

Дактонинг 40 километр жанубида партизанлар миномётлардан отилаётган ўт паноҳида туриб соҳил мудофааси участкасининг қароргоҳига ва қўғирчоқ қўшинларнинг 400 дан кўпроқ солдати мудофаа қилиб турган лагерга ҳужум қилишди.

Ватанпарварлар ўтказган бу операция натижасида штабнинг бир биноси портлатилди ва вертолётлар қўнадиган майдонча шикастлантирилди.

Америка қўмондонлиги ватанпарварларнинг ҳарбий аҳамиятга эга тепаликни эгаллаб турган позициясига ҳужум қилиш учун Сайгон қўшинларидан бир батальон аскарни юборган эди. Дактонинг шарқи-шимолидаги шу тепаликка ҳужум қилган душман батальонини ватанпарварлар пулемёт ўқлари ва миномёт ўтлари билан кутиб олиб, улоқтириб ташладилар. Натижада батальон катта талафотга учради.

Марказий Платонинг бошқа районларида ҳам шиддатли жанглар бўлмоқда. Сайгоннинг 565 километр шарқи-шимолидаги соҳил пастекислигида бўлаётган операциялар вақтида партизанларнинг мерганлари жанг бўлаётган районларга солдатлар олиб келган вертолётлардан учтасини уриб туширдилар ва бештасини шикастлантирдилар.

Америка қўмондонлиги кеча Сайгонда баёнот эълон қилиб, демилитаризация қилинган зонанинг 35 километр жанубида, Куангчи шаҳрининг атрофида денгиз пиёда қўшинлари 20 октябрдан бери ўтказаётган операция муваффақиятсизликка учраганлигини эътироф қилишга мажбур бўлди. «Оцеола» деб шартли ном берилган бу операция тўғрисидаги маълумотлар сир қилиб сақланмоқда эди. Аммо, ҳарбий доиралар вакилининг айтишига қараганда шу операция вақтида партизанларнинг отрядлари билан онда-сонда, кичикроқ тўқнашишларгина бўлиб ўтган. Шундай бўлса ҳам бу операция чоғида денгиз пиёда қўшинларидан 10 киши ўлдирилган ва жароҳатлантирилган.

ШИНГИЛ ҲИКОЯЛАР

НИЛУФАР

Сув сатҳида думолоқ япроқларини эркин ёзиб, Нилуфар оқ-пушти рангда товланиб очилиб турарди. Бир Ари учиб келди-да, унинг юзига қўниб олиб ҳол-жонига қарамай узун оёқлари билан Нилуфарнинг кўксини тирнай бошлади. Арининг ножўя ҳаракатидан ранжиган Нилуфар тилга кирди:

— Ҳой, Ари, нега безовтасан?

— Ҳордиқ чиқаряпман, мени безовта қилма! — деди Ари ҳаракатида давом этиб.

— Ҳордиқ чиқаргани келганингдан хурсандман. — Нилуфар вазмин сўзлади. — Лекин ҳордиқ чиқаришга келганда гўзалликни оёқости қилмаслик керак. Сен эса, кўксимни тирнаб, жонимни қийнаяпсан.

— Биз арилар жон қийнамоққа одатланганмиз... Аммо, сўзингга ҳайронманки, сенда жон нима қилсин!?..

— Ие, нилуфарлар жонсизми?

— Жонсиз.

— Дид билан кузатмас экансан, — деди Нилуфар. — Бизда ҳам жон бор: ўсамиз, очиламиз, ҳаводан нафас оламиз.

— Беҳуда гап! — ғурурланди Ари. — Ҳаёт қонуни бор: бир жонивор бошқа жониворга ҳужум қилса, қаршилик кўрсатади, йўқ қилади. Мадоми сенда жон бўлса, нега менга қаршилик кўрсатмаяпсан... Ана кўрдингми, сенда жон йўқ, фақат гўзаллик, муаттар ис бор...

Нилуфар маҳмадона Арининг ғўнғиллашидан безор бўлиб, нонлож жим қолди. Ари эса, ҳамон ножўя ҳаракатини давом эттирарди.

Нилуфар ҳориб, ширин мудрай бошлади, сўнг нозик гул баргларини чаноқлари ичига олиб ёпилди... Бир пайт у ўз ичида қандайдир жониворнинг ҳолсизланиб типирчилаётганини сезди, — бу — Ари эди, у нафас ололмаётган эди.

Шом тушганда Нилуфар чаноқларини ёзиб, оҳиста уйғонди. Сўлим кўзини очиб қараса, Аривой жонсиз ётибди. Нилуфарни силаб-сийпашга келган шаббода ўлик Арини сувга улоқтириб юборган эди, очиқиб ётган бир қурбақа уни «лиқ» этиб ютиб юборди.

ЧЎРТАН БИЛАН ЗОҒОРА БАЛИҚ

Дарёда Чўртан балиқ қорин тўйғазмоқчи бўлиб изғиб юрган эди. Зоғора балиққа кўзи тушиб қолди. У семиз ва каттагина эди. Чўртан унга кўз олайтириб турдида, нафси ҳаккалай отди: «Майда жониворларни еб қорин тўйғазгунча, шу балиқни бир йўла ютиб қўя қолай».

Чўртан ўқдек отилиб Зоғора балиққа ҳужум қилиб кетди. Юзма-юз олишишди... Бирдан Чўртан Зоғора балиқнинг оғир томонидан тишлаб олиб, юта бошлади. Зоғора балиқнинг ярмини ютганида, унинг оғзи йиртилиб кетай деди. У жон аччиғида типирчилаб Зоғора балиқни ташлаб юбормоқчи эди, илож қилолмади, балиқ ўлган эди. Зум ўтмай Чўртан ҳам азобда жон берди.

ЯХШИДАН ШАРОФАТ

Бир куни Булбул узоқ сафардан келаётган эди, худди ярим йўлга етганида кеч тушиб қолди. У қаерда тунашга ҳайрон бўлди. Шу пайт ўнг томонидан гул ҳиди эсди. Бундай қараган эди, Асалари ўз инидан чиқиб турибди.

— Ҳа, Асалари, нима қилиб турибсан? — сўради Булбул.

— Ўзим, шундай томоша қилиб...

— Гул ҳиди сенинг уйингдан келаётганга ўхшайди, а?

— Ҳа, менинг уйимдан, — деди камтарлик билан Асалари, — энг тоза гуллар шарбатидан асал йиғгандим, бу хушбўй ҳид ўшаники...

— Уйинг муаттар ҳидга тўла экан, бир кунга жой бер, — деб илтижо қилди Булбул.

— Вой, жоним билан, қани кир уйга, — илтифот қилди Асалари, — тортинмай киравер.

Булбул Асаларининг уйида хушбўй ҳидларга маст бўлиб, гулзорда ётгандек ҳис этди.

— Турмушинг тинчми? — деди Булбул Асаларига, — кам-кўстинг йўқми, дўстим?

— Э, Булбулжон, нимасини айтасан, — деди Асалари бош қашлаб, — бу дунё ўзи доим бир кам икки... Ойнинг ўн беши қоронғи, ўн беши ёруғ... Баҳорда ажойиб бир гулзорда меҳнат қилиб асал йиғган эдим. Шу дегин, бола-чақа кўп, еб тугатиб қўйдик... Озгинагина асал қолди, уни томизғига олиб қўйибман... Бир Қовоқари билан дўст тутингандим, «ишлайлик» десам, «бўпти», деб суюнтирди... Лекин мени гўшт ўғриликка олиб борди.. Биласанки, текин томоққа, эгри қўлликка тобим йўқ.. Энди, биттаярмта гулзор-чаман топилиб қолар, меҳнатга киришиб кетарман, деб турибман...

— Ташвишланма, — деди булбул Асаларига тасалли бериб, — сенга ўзим ёрдам бераман...

Тонгда Булбул дўсти Асаларини бошлаб бир баланд тоғдан ошиб ўтди. Тоғ ортидаги чексиз гулзору чаманзорни кўрган Асалари дўсти Булбулга ташаккур айтиб, ишга киришиб кетди.

Айтишларига қараганда, шу воқеадан бери Булбул билан Асалари доим гулзору чаманзорда бирга ишлашаркан: бири куйчи, бири асалчи эмиш. Ҳар иккиси Қовоқарини кўрганда тескари қараб ўтишар эмиш. Зеро, яхшидан шарофат, ёмондан касофат. дейдиларку.

Тўлқин РАСУЛЕВ.

ҲАР БИР УЙДА КИТОБ БЎЛСИН

Республиканинг энг ёш шаҳарларидан бири бўлган Ғазалкентда 721 оила яшамоқда. Шу аҳолига хизмат кўрсатаётган кутубхонада ғазалкентликларнинг 721 китобхон карточкаси бор.

Бўстонлиқ кутубхонасининг токчаларида ҳозир 23.125 китоб сақланмоқда. Китоб сақланмоқда деб айтиш унчалик тўғри бўлмаса керак. Китоблар ўша ерда рўйхатга олинган, холос. Китобхонлар бир токчадан иккинчи токчага бориб, ўзларига ёққан китобни танлаб оладилар.

Кутубхона кенгаши ўзининг яхши ёрдамчилари — китобхонлар билан адабий кечалар, китобхонлар конференциясини ўтказиб туради.

Ғазалкентда халқ маданият университети ишлаб турибди. Кутубхона ходимлари унинг ташкилотчиларидир.

Ғазалкент кутубхонаси — Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилган кутубхоналарнинг Бутуниттифоқ жамоат кўригида ғолиб чиқди.

ДОНОЛАР САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА

● Турмуш ташвишлари овқатхона остонасида қолсин.

И. ПАВЛОВ.

● Овқатни қанча кўп чайнасанг, шунча узоқ умр кўрасан.

РУС МАҚОЛИ.

● Чайнамай еган, оғримайин ўлади.

ХАЛҚ МАҚОЛИ.

● Сут ичиб юришлик бетни тоза ва тиниқ қилади.

РУС МАҚОЛИ.

● Тозалик бор ерда ҳамма нарса ҳам тоза.

В. ШЕКСПИР.

● Бошингни совуқда, оёғингни иссиқда тут.

ХАЛҚ МАҚОЛИ.

● Бизнинг хатойимиз шундаки, ўз саломатлигимизни йўқотган вақтда, яъни механизм синганда, уни тузатиш керак бўлган тақдирдагина ўйлаймиз.

К. БИКОВ.

● Касалликни эмас, касални даволаш керак.

БОТКИН.

● Бизга берилган умр қисқа эмас, умрни ўзимиз қисқа қилиб қўямиз.

СЕНЕКА.

● Уйқу нерв системасининг ҳимоячисидир.

И. ПАВЛОВ.

● Гўштдан мазали таом йўқ.

С. АЛБИКУС, (чех врачи).

ОЛТИН КУЗ. Шоирлар шеърида, бастакорлар созида неча бор куйланган гўзал фасл. Боғлар, хиёбонлар табиатга кўрк бериб, қиш уйқусига кирмоқда, дастурхонимизни ноз-неъматга тўлдирган мевали дарахтларнинг сўнгги барглари чирт-чирт узилиб тушяпти. Ҳар фасл сингари кузнинг ҳам ўзгача гашти, файзи бор.

Қизлар бугун ана шу олтин куз фасли ҳақида суҳбатлашяптилар, шеър ҳам куз ҳақида.

Н. Ключков фотоэтюди.

ЯНГИЙЎЛДАГИ 15-ошхона хизматидан хўрандалар мамнун. Ошхона ошпазлари таомларнинг мазали бўлишига ва турини кўпайтиришга ҳаракат қиладилар. Йил бошидан бери «Янгийўлторг»нинг кўчма Қизил байроғини қўлида сақлаб келаётган бу ошхонага республика савдо аълочиси Р. Раҳматуллаев бошчилик қилиб келяпти. Суратларда: (юқорида) ошхонанинг ёш ошпазлари, пастда бош ошпаз Т. Қорабоев.

О. Қозоқбоев фотолари.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ЖОН ПАХТА

Пахтамиз сутдек оппоқ,
Кўнглимиздек тиниқ, пок.
Чаноғи кўз косамиз
Пахтаси кўз оқимиз.
Чигит қорачиғимиз,
Мойи юрак чўғимиз.
Чақалоқ йўргаги ҳам
Илм-оқ кўйлаги ҳам,
Комбинат юраги ҳам
Келинлар гўшангаси,
Бувим рўмол докаси,
Ҳаммасига етишар,
Олтин ипакдек пишар.
Станок паррасидан
Нина қил орасидан
Ҳимралиб ўтиш керак,
Чийралиб ўтиш керак
Маррага етиш керак.
Бўлганда дағал-қаттиқ
Бўлармиди азиз—ортиқ.
Жонсиз тош каби қотиб
Эрта-кеч бекор ётиб
Ғафлат лойига ботиб
Оёқ остида қотиб
Шунинг учун пахтамжон
Майин, юмшоқ ипакжон.
Уддалар ҳамма ишни,
Қочиради оққушни,
Ҳатто олтин-кумушни.

Қуддус МУҲАММАДИЙ.

КАПАЛАК

Гулзордан хонамга кирди
капалак.
Бу куздан нишона, салқиндир
оқшом.
Қўндию, қаноти титрар
жонсарак,
Гулсиз ҳам шу ерда олмоқчи
ором.
Гулзори ҳунукдир унга шу
топда.
Юраги ачийди, лекин на чора...
Эртаги жойини топар офтобда,
Ўйлайди: «Оҳ, шундай бўлсайди
зора...»

БУРГУТ

Овчининг ўқидан шикаста
бургут,
Қулади мисоли бир парча булут.
Тупроқни тўзғитиб қаноти ила,
Сўнг ётди вақт кутиб қаноат
ила.
Тупроқдан қўйди у кўксига
малҳам,
Ўзи ҳам тупроқни қучганди
маҳкам.
Ишонар яраси топажак шифо,
Мен эсам ҳайратда деймац,
«Ажабо!
Осмонлар султони мағрур
бургут ҳам
Биз юрган тупроқдан кутаркан
ёрдам!»

С У В

Сув оқар тўхтамай, оқар ёзу-
қиш,
У шошар, дилида доим орзиқиш.
Орзиқмай яшашнинг йўқдир
кераги,
Тўхтаса тўхтайди ернинг юраги.

БИР ТУП ОЛЧА

Бир туп олча мисоли осмон,
Мевалари минг кўзли юлдуз.
Деразадан боққаним замон
Ишқ тунидай туюлар кундуз.
Табиатга қиламан нола,
Юлдузлардан этма деб маҳрум.
Бир туп олча-юлдузлар ила
Пайвастадир бу дафъа меҳрим.
Саховатинг севаман шундай,
У барно ҳам севолса зора...
Бир туп олча туюлиб тундай,
Ёнгинамга йўл олса зора.

Азиз АБДУРАЗЗОҚ.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

Суратда: Тошкентдаги никоҳ саройининг мудираси О. Паратова 25-мингинчи келин-куёв — республика дорихоналар бошқармаси шофери А. Қодиров ва шифокор Р. Аъзамовани табрикламоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

25 МИНГ КУЁВ-КЕЛИН

Бахт уйи. Ҳақиқатан ҳам бу уйга келиб ёшларимиз ўз бахтларини топиб кетишаяпти. Бахт уйи 1965 йилнинг 12 апрелида ишга туширилган эди. Ўшандан бери пойтахтимизнинг минглаб ёш келин-куёвлари мана шу ердан бахт гувоҳномаларини олишга муяссар бўлдилар.

Куни кеча бу ерда Ўзбекистон дорихоналар бошқармасининг шофери Абдумалик Қодиров билан медицина ходими Раъно Аъзамова никоҳдан ўтдилар. Улар Бахт уйи очилгандан бери рўйхатга олинган келин-куёвларнинг 25 мингинчиси бўлишди.

ТОННЕЛ ИШГА ТУШИРИЛДИ

Улуғ Октябрнинг 50 йиллик байрами арафасида пойтахтимизда жуда кўп объектлар ишга туширилди. Шулар қаторида москвалик қурувчиларимиз Беруний майдонидаги тоннелни ҳам фойдаланишга топширдилар.

Тоннелнинг ишга туширилиши билан транспорт ҳаракати енгиллаштирилди. Унинг ичлари кундузги электр чироқлари билан ёритилган.

ЙЎЛОВЧИЛАР ХИЗМАТИДА

Шота Руставели кўчасидаги 9 қаватли бино ёнида граждан ҳаво флоти агентлигининг янги кассаси ишга туширилди.

Бу ердан мамлакатимизнинг ҳаво алоқалари ўрнатилган барча шаҳарларига бориш учун самолёт билетларини олишингиз мумкин. Мабодо вақтингиз бўлмаса келиб юрмай, телефон орқали ҳам самолётларга билет заказ қилсангиз бўлаверади. Авиакассада 24 киши хизматингизда.

Янги бинода катта кутиш зали, медицина пункти, буфет, кафе, болалик аёллар хонаси ва бошқа қулайликлар муҳайё. Яқин келажакда Москванинг Внуково, Домодедова аэропортларидаги каби мана шу агентликнинг ўзида пассажирларнинг юклари қабул қилиб олинади ва аэропортгача элтиб қўйилади. Ҳозироқ қатъий график асосида конфортабелли автобуслар қатнови йўлга қўйилган.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

РАЗМЕРИНГИЗНИ БИЛАСИЗМИ?

Редакциямизга келган хатларнинг бирида чинозлик кўп болали она Дилбар Муталова бундай ёзибди: «Болаларимизга пойафзал олишда жуда қийналамиз. Чунки уларнинг размерларини аниқ билмаймиз. Болалар оёқ кийими размерини қандай билса бўлади?»

Биз ота-оналарга қулай бўлсин учун қуйидаги жадвални ҳавола қилдик. Кимки оёқ кийими олмоқчи бўлса шу жадвал унга кўмак беради.

Болалар ёки катталарнинг оёқ кийимлари размерини аниқлаш қийин эмас. Бунинг учун оёқ тагининг бўйини ўлчанг, неча сантиметр чиқса шуни иккига бўлинг. Масалан, болангизнинг оёқ таги ўлчови 14 см. бўлсин: 14:2=7 см.

Энди 7 см. ни оёқ таги ўлчовига қўшинг: 14+7=21

Чиққан сон (21) оёқ кийимининг размери ҳисобланади.

Калиш ёки пайпоқнинг размерлари эса, чарм оёқ кийимлари размерига қараб олинади. Буни қуйидаги жадвалдан аниқлаш мумкин.

Размерлари

Оёқ кийими	пайпоқ, носки	калиш
Эркаклар учун		
37—38	19	7
39	21	8
40—41	25	9—10
42	27	11
43—44	29	12—13
45	31	14
Аёллар учун		
33	19	0—1
34—35	21	1—2—3
36	23	3—4
37	25	4—5
38	25	5—6
39—40	27	6—7—8
Болалар учун		
17—18	12	— — —
19—20	13	— — —
21—22—23	14	1—2—3
24—25—26	16	4—5—6—7
27—28—29	18	8—9—10—11
30—31—32—33	20	11—12—0—1—2
34—35—36	22	3—4—5

ФУТБОЛ

НИҲОЯТ, ҒАЛАБА

«Пахтакор» футболчилари ўтган пайшанба куни ўз майдонида Москванинг «Локомотив» командасини қабул қилиб, ниҳоят ғалабага эришдилар. Бу ғалабани ҳамшаҳарларимиз икки ярим ойдан ортиқроқ кутган эдилар. Уйиннинг биринчи минутида қанотдан ёриб ўтган Солохо тўпни ўртага оширади. Бу тўпни Бектошев ёнида югуриб келаётган Красницкийга қўйиб юборади. Красницкий эса аниқ зарб билан ҳисобни очишга муваффақ бўлади. Шундан сўнг пахтакорчиларнинг кетма-кет қилган жуда кўп ҳужумлари натижа бермади. Қанотдан Абдураимов жуда яхши узатган тўпни Красницкий дарвозага уролмайди. Бектошев рақиб дарвозабони билан яккама-якка чиқиб қолиб, шошилиб тўпни баландлатиб тепиб юборади. Танаффусдан сўнг эса «Пахтакор» ҳимоячилари ҳали ўзини ўнглаб олишга улгурмасдан москваликлар ҳужумчиси Орешников ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлди. «Пахтакор» олдинга ўтиш учун яна уринди ва ниҳоят 59-минутда матчни жуда яхши ўтказган ярим ҳимоячи Солохо рақиб дарвозасига иккинчи тўпни киритишга муваффақ бўлди. Ҳисоб — 2:1.

Шу куни мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ўтказилган 7 учрашув СССР биринчилигининг жуда кўп муаммоларини ҳал қилиб берди. Жумладан, Киев динамочиларининг мамлакат чемпионлари олтин медалини олиши жуда аниқ бўлиб қолди. Бунга сабаб иккинчи ўринда бораётган Москва динамочиларининг Тбилиси шаҳрида катта ҳисоб билан мағлубиятга учраганлигидир. Тбилисиликлар СССР кубогини қўлга киритган москвали клубдошларини 5:1 ҳисобида енгдилар. Энди Москванинг «Динамо» командаси кумуш медаллар билан ниҳояланади. Тбилиси динамочилари эса биринчиликнинг бронза мукофотларини қўлга киритишларига шубҳа қилмаслик мумкин. Кейинги ўйинларда кутилмаган «мўъжиза» содир бўлмаса мукофотли ўринлар шу тарзда тақсимланади.

Москванинг «Спартак» командаси шу турда Ереван шаҳрида «Арарат»ни 1:0 ҳисобида енгди. «Шахтер» ва «Крылья Советов» учрашуви 0:0 ҳисобида якунланди. Кутаиси автозаводчилари «Заря»ни 2:1 ҳисобида енгдилар. «Нефтяник» эса Москванинг «Торпедо» командасини мағлубиятга учратди (3:1). Ростов армиячилари билан москвалик армиячилар бахси ростовликлар фойдасига ҳал бўлди (1:0). Бу тур чемпионатда охирги ўринда қолиб, иккинчи лигага тушиб кетадиган командани ҳам аниқлаб берди. Бу — «Зенит» футболчиларидир. Улар Одесса шаҳрида асосий рақиблари «Черноморец»дан 1:2 ҳисобида енгилдилар. Натижада турнир жадвалида қуйидагича вазият вужудга келди:

Командалар	У	Ю.	Д.	М.	О.
«Динамо» К.	33	20	11	2	51
«Динамо» М.	34	17	13	4	47
«Динамо» Тб.	35	16	12	7	44
«Динамо» Мн.	34	12	16	6	40
«Спартак»	35	13	14	8	40
«Шахтер»	35	12	16	7	40
«Нефтяник»	34	14	10	10	38
«Арарат»	34	13	9	12	35
ЦСКА	34	11	12	11	34
«Кр. Советов»	35	8	18	9	34
СКА	25	12	8	15	32
«Торпедо» М.	34	12	7	15	31
«Торпедо» Кт.	36	8	15	13	31
«Пахтакор»	35	5	18	12	28
«Заря»	34	8	12	14	28
«Локомотив»	35	7	13	15	27
«Қайрат»	33	9	9	15	27
«Черноморец»	34	8	10	16	26
«Зенит»	35	6	9	20	21

Келаси мавсумда олий лигада қатнашиш ҳуқуқини олиш учун курашган уч команда — «Шахтёр» (Қарағанда), СКА (Киев) ва «Динамо» (Кировобод) турнирида Қарағанда ва Кировобод футболчилари тенг очко (5 тадан) тўпладилар. Энди бу икки коллектив ўртасида 21 ноябрь куни Тошкентда қўшимча мусобақа ўтказилади.

С. МУСАЕВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ТОШБАҚА КОСАСИДАГИ ИТ

Шимолий Уэльсдаги ҳайвонот боғларидан бирида яшовчи Ринняз лақабли лайча «уй-жой муаммо»сини ўзига хос тарзда ҳал қилди. У бўш ётган тошбақа косасини топиб олиб, унинг ичига жойлашиб олди. Лайча бу ерда бемалол яшамоқда. Ринняз тошбақалар билан тотув.

●

Марказий Англиядаги Уоркшир графлигида яшовчи Паулина Крюс хонадонига келтирилган Лиза лақабли шер боласи кучук назорати остида катта бўла бошлади. Кучук билан шербачча ўртасида дўстлик бошланди. Ҳайвонлар бир-бирига жуда кўникиб кетишди. Кучук яқинда тўртта бола туғди. Тўққиз ойлик бўлиб қолган Лиза эса кучукнинг яқин ёрдамчиси ва болаларининг меҳрибонига айланди. Шербачча панжалари катта бўлишига қарамай, ўз қўл остидаги кучук болаларини эҳтиётлик билан эркалайди. Кучук ва шер ҳалигача Крюс хонадонидаги ошхонада бирга яшаб келишмоқда.

ҒАМХЎР ШЕРБАЧЧА

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.55 — Эшиттиришлар программаси, 11.00 — Шовшувсиз хроника (ҳужжатли фильм), 11.20 — Адабий меросимиз ойнаижаҳонда (Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан), 11.55—1002 кеча (бадиий фильм).

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 16.55 — Эшиттиришлар программаси, 17.00 — Теленгиликлар (рус тилида), 17.10—Концерт (болалар учун), 17.40 — Ҳаёт лабораторияси (илмий-оммабоп фильм), 17.50 — Сиҳат-саломатлик, 18.40 — Ялла ва рақслар, 19.40 — Теленгиликлар, 19.55 — Эшиттиришлар программаси.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00—Мен ёқтирган шаҳар (телефильм), 20.40 — Чўлдаги икки киши (бадиий фильм), 21.55—Грузия эстрада усталарининг концерти.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА— 18/XI да Трубадур, 19/XI да Риголетто.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18 XI да Мудҳиш айбнома, 19/XI да Ўғирланган умр.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Беором юраклар» ёшлар коллективи гастроллари. Айиқлар аттракциони. Ўргатувчи—Владимир Тин.

КИНО

Яшил арава — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Маҳкум қилинганлар уясида — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Журналист (1 ва 2-серия, эрталаб соат 11-40 минутда), Матонатли кишилар (кундуз 5 да) — НАВОИЙ номли.

Замонамиз қаҳрамони — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Буюк бурилиш — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Арена (кенг форматли)—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Улар биринчилардан эдилар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
19 ноябрда
иттифоқ биринчилиги учун
«А» классидаги
«Пахтакор»—«Торпедо»
(Москва)
командалари ўртасида
ФУТБОЛ
кундуз соат 3 да бошланади.

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети Чирчиқ шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари А. И. Аникинга унинг отаси ИВАН ФЕДОРОВИЧнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари—В 35811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.